

Fina räddningar och raketer i nätmaskorna

Om skillnaderna i radioreferat av manliga och kvinnliga lagidrottare

Viktor Blomberg

Filosofie kandidatexamen
Medie- och kommunikationsvetenskap

Luleå tekniska universitet
Institutionen för konst, kommunikation och lärande

Fina räddningar och raketer i nätmaskorna

Om skillnaderna i
radioreferat av manliga
och kvinnliga
lagidrottare

Viktor Blomberg
Radioproduktion i nya medier

Handledare Camilla Hermansson

V0015F Examensarbete MKV

Institutionen för konst, kommunikation
och lärande

Luleå Tekniska Universitet

2012

Sammanfattning

Det kvinnliga idrottandet har genomgått en enorm utveckling genom åren. Från att för drygt hundra år sedan varit förbjudna att delta i OS har kvinnliga idrottare nu blivit professionella och fått ett större medieutrymme. Men forskning på området påpekar ständigt brister i hur damidrott bevakas jämfört med herridrott.

Det här arbetet är en undersökning av ett relativt outforskat område inom sportjournalistiken, nämligen direktrapporteringen i radio. Två referat från två handbollsmatcher, en med manliga utövare och en med kvinnliga, som sänts i Sveriges Radios program Sportextra har undersökts för att se vilka skillnader som förekommer i bevakningen. Studien är gjord med en utgångspunkt i den kritiska diskursanalysen och med liknande fallstudier och tidigare forskning inom snarlika områden som stöd.

Syftet har varit att belysa en mörk fläck på ett annars väl upplyst område, att få en förståelse för de skillnader som upptäckts och bidra till en medvetenhet om hur manliga och kvinnliga idrottare porträtteras i media.

Resultatet visar att det förekommer vissa skillnader i hur matcherna refererades, skillnader som går att ordna i fyra olika diskurser. Den första är att damhandboll presenterades som något som avvek från normen, herrhandbollen. Den andra diskursen är skillnader i ordval, till exempel fanns större fokus på fysik i herrarnas match än i damernas och damernas prestationer beskrevs, till skillnad från herrarnas, ofta med estetiska termer såsom "fint" och "vackert". Tema nummer tre går ut på att herrar hyllas i större utsträckning än damer, och inte utstår lika mycket negativ kritik. Till sist kunde jag också se att referenten i herrmatchen i större utsträckning försökte ge lyssnarna fördjupande taktiska analyser än vad som var fallet i damernas match.

Men poängteras ska också att undersökningen även visar på stora likheter i referaten.

Uppsatsen finns även som en gestaltning i form av ett radioinslag.

Nyckelord: sportjournalistik, genus, damidrott, herridrott, handboll, Radiosporten, Sveriges Radio

Innehållsförteckning

Rubrik	Sida
▪ Inledning	5
▪ Syfte och frågeställningar	6
○ Frågeställningar	6
▪ Tidigare forskning	7
○ Kvinnor och idrott	7
○ Damidrott i media	8
○ ”Catching up with men”	9
○ Dam- och herrbasket i amerikansk TV	12
▪ Metod och teoretisk anknytning	16
○ Diskursanalys	16
○ Den kritiska diskursanalysen	17
○ Diskursanalysen som metod	19
○ Material	21
○ Gestaltning	22
○ Kvalitativ intervju	23
▪ Avgränsningar	25
▪ Analys	26
○ Damhandboll som det avvikande	26
○ Estetiska damer och smarta, fysiska män – den lexikala stilen	26
○ Herrarna hyllas ofta – damerna ibland	29
○ Taktiska analyser i referaten	29
○ Likheter med tidigare forskning	30
○ Avvikelser från tidigare forskning	31
○ Sammanfattning	32
▪ Slutsats	35
▪ Diskussion	36
○ Vidare forskning	38
○ Reflexivitet	38

▪ Referenser	40
○ Tryckta källor	40
○ Elektroniska källor	40
○ Muntliga källor	41
▪ Bilaga 1 - Transkription damhandboll	42
▪ Bilaga 2 - Transkription herrhandboll	47
▪ Bilaga 3 - Intervju Pontus Kåmark	53
▪ Bilaga 4 - Gestaltning	54

Inledning

Oavsett hur många jämställdhetsreformer som genomförs och genusfrågor som debatteras så är det en del i samhället som ständigt sackar efter, och som gör det i skuggan av strålkastarljuset. I Sverige idag pratar vi om fotboll – och *damfotboll*, som om det vore två helt olika sporter. Vi pratar om hockey och *damhockey* – och där är det faktiskt till och med två helt olika sporter. Beroende på vilket kön du har spelar du efter olika regler, damer får inte tacklas och dessutom tvingas de att spela med heltäckande skydd för ansiktet. Min uppfattning är att sportvärlden har en lång väg kvar att vandra mot jämställdhet och med ett sådant bevakningsområde blir man onekligen nyfiken på hur sportjournalistiken ser ut.

Sportjournalistik och genus är två begrepp som i kombination har genererat, och fortfarande gör, ett stort antal studier och forskningsrapporter. Min bild är att ett av de mest populära områdena i den här typen av forskning är den kvantitativa, som är ute efter att mäta hur stort utrymme kvinnor respektive män får i olika sammanhang. Det räknas på hur många artiklar det skrivs om manliga respektive kvinnliga idrottare, hur många inslag de får i TV-sporten och hur ofta de porträtteras på bilder i kvällspressen. Ett konkret exempel är Nathalie Koivulas studie från senare delen av 1990-talet. Hon bandade 1 470 minuter sportbevakning i svensk TV (SVT och TV4) och kom fram till att mindre än 10 % av den undersökta tiden ägnades åt kvinnliga idrottare, och mindre än 2 % av den totala tiden ägnades åt kvinnor som utövade vad hon kategoriserar som "maskulina" sporter (Koivula 1999).

Den här typen av forskning fyller sin funktion och ska inte förringas, men jag upplever att det finns andra intressanta forskningsområden som glöms bort. Ett av dem är direktrapporteringen från matcher och idrottsevenemang och det andra är radiomediet, som jag anser får lite utrymme i jämförelse med TV och den tryckta pressen. Kombinationen av direktrapportering och radio intresserar mig dels för att jag uppskattar nerven som finns i liveidrott och även på grund av att det är relativt utforskad mark. Det är också den kombinationen som resulterar i denna diskursanalytiska studie om livebevakningen av lagidrott.

Syfte och frågeställningar

Med min studie, som görs som en diskursanalys, vill jag ta reda på om, och vad i så fall, som skiljer sportreferat i radio åt beroende på om de handlar om manliga eller kvinnliga lagidrottare. Syftet är att belysa ett område som är relativt outforskat och få en ökad förståelse för genusfrågor i kombination med direktrapportering inom sportjournalistiken. Förhoppningen är att kunna sprida kunskap om hur situationen ser ut idag och därmed bidra till att göra sportbevakningen så jämlik som möjligt.

Mitt arbete gestaltas också i ett radioinslag för att göra resultatet lättillgängligt även om man inte kan eller orkar ta till sig den här skriftliga uppsatsen.

Frågeställningar:

Skiljer sig utvalda radioreferat från damers och herrars handbollsmatcher i Sveriges Radio åt?

Vilka är i så fall skillnaderna?

Vilka diskurser kan ses i de eventuella skillnaderna?

Tidigare forskning

I analysen av de utvalda referaten kommer jag att utgå från vissa diskursanalytiska begrepp, men även från tidigare forskning kring genusfrågor inom sportjournalistiken.

För att i ett senare skede bättre kunna förstå bakgrunden till de skillnader som kan upptäckas i sportbevakningen beroende på om det är manliga eller kvinnliga utövare ges här en kortare bakgrund om kvinnor och deras idrottshistoria, samt hur de har porträtterats och behandlats i media. Detta övergår sedan till konkreta exempel på hur skillnaderna kan se ut idag. I det här kapitlet redovisas också tre studier som jag ska applicera på mitt material för att se om jag kan upptäcka liknande mönster.

Kvinnor och idrott

Peter Dahlén skriver i sin bok *Sport och medier: en introduktion* (2008): "Kvinnors underordning inom idrotten har sina historiska rötter" (s 474). För att få en ökad förståelse för kvinnors position inom idrott och sportjournalistik idag i förhållande till männen så ges här en kortare historisk bakgrund.

1896 hölls de första olympiska spelen. Då, i Aten, tilläts inte kvinnor att delta och det fanns ett visst motstånd mot kvinnligt tävlingsidrottande. De styrande, som var män, argumenterade mot kvinnornas tävlingsidrottande därför att de var ömtåligare än männen, deras fertilitet kunde försämrans och deras kvinnlighet förloras. Det stred helt enkelt mot deras natur. (Dahlén 2008)

I Sverige växte gymnastiken under 1800- och 1900-talen fram som den största idrotten bland kvinnor. Det ansågs nämligen acceptabelt att de utövade den formen av idrott för att fokus låg på estetik och kropps kontroll. Den första tävlingssporten för kvinnor var krocket, men snart ökade också intresset bland kvinnorna för tennis. I början av 1900-talet kunde kvinnor också tävla i konståkning, badminton och golf, och tillsammans med tennis så var det även möjligt för kvinnor och män att tävla med och mot varandra i dessa sporter. Vid sekelskiftet började kvinnor också att tävla i simning, simhopp och friidrott. Vid de olympiska spelen i Stockholm 1912 hölls vad som anses vara den första seriösa OS-tävlingen för kvinnor, nämligen en tävling i simning. (Koivula 1999)

Med tiden förbättrades kvinnornas förutsättningar, men vid sommar-OS i Sydney år 2000 utgjorde kvinnor bara 38 % av de tävlande. Vid mästerskapen arrangerades 168 tävlingar för män, 120 för kvinnor och tolv där både män och kvinnor kunde delta. (Dahlén 2008)

Damidrott i media

Dahlén (2008) skriver i sin bok om hur sportjournalisten Torsten Tegnér behandlade kvinnliga idrottare åren 1930-1960. Kvinnor som tävlade i andra idrotter än de som framhävde deras kvinnliga "behagfullhet, skönhet och sexualitet" (s 475) väckte tveksamhet hos Tegnér, som hellre såg att kvinnor sysslade med exempelvis konståkning, då ovanstående kriterier uppfylldes där. Framgångsrika kvinnliga idrottare marginaliserades och osynliggjordes av Tegnér och när de väl fick utrymme och uppskattades av honom så skrev han bland annat om deras utseende och sexighet och som idrottare jämförde han dem med en manlig norm:

den viga, mjuka och lekfulla polskan Wasjona som sköter sin diskussysla som en hel karl. Hennes näpna vinkningar uppåt läktarna väcker ljuva tankar hos alla män under 60 år (Dahlén 2008, s 475)

Det ska dock sägas att det inte bara var Tegnér som beskrev damidrottare på det här sättet, teman som dessa ovan kan även ses i annan sportjournalistik från samma tidsepok. (Dahlén 2008)

Den historiska tillbakablicken i boken avslutas med följande rader:

Dessa historiska fakta visar att kvinnor varit, och fortfarande i hög grad är, en andra klassens medborgare i idrottens värld. Kvinnor har färre tävlings- och karriärmöjligheter, kvinnoidrotten tilldelas mindre resurser och erhåller mindre uppmärksamhet från medierna än manlig idrott. Till den lägre graden av medietäckning kommer också att kvinnliga idrottare inte sällan skildras på ett annat sätt än manliga idrottare. (Dahlén 2008, s 475-476)

Ser man till lite modernare tider än vad som beskrivits ovan (1930-1960) så finns mycket forskning om sportbevakningen i massmedia ur olika genusperspektiv, och vissa mönster går fortfarande igen.

För det första är det väldokumenterat att kvinnor får väldigt mycket mindre medieutrymme än män, men det finns även samtydig forskning som visar på skillnader i hur kvinnliga idrottare framställs i jämförelse med män. Generellt sett så är kvinnor till exempel marginaliserade, trivialiserade, osynliggjorda och reducerade till sexobjekt. Fokus hamnar sällan på deras idrottsliga kunnande utan istället används uttryck om hur estetiskt tilltalande de är, till exempel att de är "graciösa". En alternativ framställning är också att de kritiseras för att sakna just dessa attribut och att de inte är tillräckligt feminina. Manliga idrottare framställs som kraftfulla och starka både fysiskt och psykiskt medan kvinnorna associeras till kulturella stereotyper om att femininitet är svaghet, känslomässighet och undergivenhet. Språket som används i media är ett starkt verktyg för att förstärka dessa könsuppdelningar och stereotyper. (Koivula 1999)

Michael A. Messner och Margaret Carlisle Duncan har forskat på hur medier framställer mäns sport och manliga idrottare jämfört med kvinnors sport och kvinnliga idrottare och därigenom kunnat visa på olika former av könsmissbalanser och inkonsekvenser. Ett exempel på ett resultat som de fann var att sportkommentatorerna med sitt språk lyckades bortförklara manliga idrottares misslyckanden, medan kvinnornas misslyckanden berodde på deras bristande skicklighet, något även Riitta Pirinen visat på i sin forskning som jag går in närmare på här nedan. (Dahlén 2008; Pirinen 2002)

"Catching up with men"

Under åren 1994-1995 bevakade forskaren Riitta Pirinen hur kvinnors intåg inom några traditionellt mansdominerade sporter (boxning, backhoppning, släggkastning, tresteg och stavhopp) gestaltades i media. Hon samlade in material från en av Finlands största tidningar, Helsingin Sanomat, för att se hur de berörda kvinnorna framställdes, och hur det skiljde sig från männen.

Pirinen menar att det finns tre dominerande diskurser i media kring könsförhållandena inom sport; trivialisering/marginalisering, jämställdhet och separatism (Pirinen 2002). De två första diskurserna kunde hon se förekomster av i sin studie av den finska tidningen, men förekomsten av den tredje, separatism, var inte lika självklar (Pirinen 2002). Här följer en redogörelse över vad hon menar med dessa diskurser, samt exempel på dem som hon tagit fram genom sin forskning.

1. Trivialisering/marginalisering

Inom den här diskursen är förhållandet mellan könen konstruerat som en hierarki med manlig dominans och kvinnligt underordnande. I västvärlden grundas ojämlikheten generellt genom två sätt: en positiv representation av manliga idrottares resultat och en negativ bild av kvinnors. Det har argumenterats för att män har medfödda atletiska egenskaper (till exempel tävlingsvilja, styrka, uthållighet, mod, självförtroende och aggression), medan kvinnor i årtionden setts som det svagare könet. Andra ojämlikheter mellan könen har motiverats med att kvinnor kan ta psykisk och fysisk skada av att tävla, framförallt inom typiskt "maskulina" idrotter. Kvinnor har också trivialiserats genom att man jämfört kvinnliga idrottares prestationer med männens. Det som kvinnor uppnått har setts som "annorlunda än" eller "sämre än" det som män uppnått, kort sagt är det det manliga som är normen som kvinnor jämförs med. (Pirinen 2002)

Det hon kunde se i sitt material var att kvinnors inblandning i nya sporter framställdes som oviktigt och utövarnas egenskaper som begränsade. Kvinnliga boxare, backhoppare, släggkastare, trestegs- och stavhoppare framställdes som andra klassens idrottare genom underförstådda jämförelser med manlig standard. Kvinnornas prestationer fick också lite utrymme och bevakning och användes ibland till och med som argument för att deras inträde i de nya sporterna var obetydligt eller meningslöst. Ett annat mönster som visade på hur kvinnornas prestationer nedvärderades var insinuationer om att de inte behövde anstränga sig lika hårt för sin framgång som männen, att de inte behövde träna lika mycket och att det var lättare för kvinnor att vinna medaljer och sätta rekord. (Pirinen 2002)

Ett annat exempel hon tar upp är hur misslyckanden kan belysas olika. Vid en tävling i backhoppning skadade sig en kvinnlig deltagare vid landningen, och i tidningen var det sen mycket fokus på vilka känslor personerna i omgivningen kände, medan manliga misslyckanden beskrivs mer som bakslag som kan drabba även den mest erfarne idrottaren. (Pirinen 2002)

Även när kvinnor presterade enastående resultat så kunde de förlöjligas i mediebevakningen. När Tiina Lehtola slog finskt rekord i backhoppning fokuserade man inte så mycket på hennes prestation, utan på vilket svaghetstecken det var för sporten att hon var så överlägsen sina medtävlare. (Pirinen 2002)

Ytterligare ett exempel på den här diskursen är att journalisterna fokuserar på irrelevanta saker, som deltagarnas utseende, för att marginalisera och trivialisera kvinnliga idrottare. (Pirinen 2002)

2. Jämställdhet

Den här diskursen lyfter frågan om att kvinnor inte har, men bör få, samma förutsättningar som män. Det finns barriärer och hinder för kvinnliga idrottare som inte finns för män. Liberala feminister menar att det är kulturella föreställningar om vad som är feminint som är ett av de stora problemen som gör att tjejer och kvinnor inte fullt ut kan delta i fysisk aktivitet, och inte att de skulle ha några medfödda begränsningar. Kvinnor har också atletiska egenskaper men saknar det stöd, de träningsmöjligheter och faciliteter som männen har och har därför inte samma förutsättningar som männen att utvecklas som idrottare. Den här diskursen siktar mot att kvinnor ska få samma förutsättningar som männen, men ifrågasätter inte de hegemoniska värderingarna i elit- och tävlingsidrott. (Pirinen 2002)

Pirinen fann exempel på texter som betonade att kvinnors deltagande i nya sporter underminerats av fördomar, brist på träningsfaciliteter och begränsade tillfällen att tävla. Andra artiklar tog upp det faktum att kvinnor behandlades annorlunda vid tävlingar, till exempel las vid finska mästerskapen i friidrott flera tävlingar för kvinnor tidigt på morgonen, långt innan publiken började strömma till arenan. (Pirinen 2002)

Anledningarna till kvinnors underordnande i sportvärlden fick dock inte mycket utrymme i tidningen, till exempel tog artiklarna inte upp något om strukturen inom sportorganisationer och hur underrepresentationen av kvinnor i organisationstopparna kan påverka kvinnliga idrottares möjligheter. (Pirinen 2002)

Det förekom också att kvinnor framställdes positivt i sportmedia, men det var relativt få artiklar där kvinnor framställdes på samma sätt som män. Påståenden om att kvinnor skulle ha begränsade atletiska förmågor ifrågasattes emellanåt, och det argumenterades också för att kvinnors stundtals bristande resultat i olika sporter inte berodde på att de var dåliga atleter, utan att de var nya inom sporten och därför inte haft så lång tid på sig att träna och lära sig olika tekniker. (Pirinen 2002)

3. Separatism

Den separatistiska diskursen kritiserar elit- och tävlingsidrott för de skadliga inslag som finns, så som aggression, våld, hierarki, manlig makt, sexism, heterosexism, homofobi, rasism samt att det är en kommersiell handelsvara. Radikala idrottsfeminister i England och USA har till exempel skapat tävlings- eller icke tävlingsinriktade träningar och andra aktiviteter enbart för kvinnor, utanför det mansdominerade sportsystemet. (Pirinen 2002)

Slutsatsen som man kan dra är att det förekom diskurser som till viss del säger emot varandra. Å ena sidan kunde kvinnorna kritiseras, förlöjligas och inte tas på så stort allvar, å andra sidan kunde deras sämre resultat förklaras och försvaras, och deras brist på resurser och möjligheter som deras manliga kollegor hade kunde ifrågasättas. Trots att de två diskurser Pirinen hittade till viss del strider mot varandra så kunde hon även se likheter emellan dem. Båda diskurserna framhåller manlig sport och manliga idrottare som normen som kvinnor jämförs med, antingen är det genom trivialisering/marginalisering då kvinnornas resultat kan ifrågasättas eller så är det i jämställdhetsdiskursen då deras bristande förutsättningar och möjligheter jämförs med herrarnas. Man kan alltså säga att båda diskurserna stödjer och reproducerar de maskulina värderingar som präglar tävlingsidrotten. (Pirinen 2002)

Dam- och herrbasket i amerikansk TV

Vidare i *Gender and sport: a reader* (Scraton & Flintoff 2002), boken där Pirinens kapitel är hämtat ifrån, kan man läsa ett avsnitt skrivet av Margaret Carlisle Duncan och Cynthia A. Hasbrook ("*Denial of power in televised women's sports*") som handlar om en jämförelse av två TV-sända basketmatcher i USA, en med kvinnliga spelare och en med manliga. Matcherna var från NCAA-slutspelen (basket på college/universitetsnivå) 1985 och 1986, på damsidan möttes University of Southern California (USC ä.k.s. "Lady Trojans") och University of Texas (UT ä.k.s. "Lady Longhorns") och på herrsidan Duke Blue Devils och Louisville Cardinals. I undersökningen av matcherna kom forskarna fram till två huvudteman som skiljde dammatchen från herrarnas dito.

1. "Förnekande av lag"

Redan tidigt i sändningen av dammatchen etablerades fokus på individen snarare än på laget. Tittarna introducerades till matchen genom kommentarer om Cheryl Miller, en av landets då bästa kvinnliga basketspelare. Kommentatorerna sa att hon var på jakt efter sin tredje NCAA-titel på fyra år, istället för att säga att hennes lag USC var på jakt efter sin tredje titel på fyra år. Tittarna introducerades inte heller till USC:s motståndare, utan till Cheryl Millers: "her opponents, the Texas Lady Longhorns" (Carlisle Duncan & Hasbrook 2002, s 87). Som jämförelse presenterades tittarna i herrmatchen till de bägge lagen utan särskilt fokus på någon speciell spelare. I den fortlöpande kommenteringen senare under själva dammatchen fortsatte avsaknaden av fokus på lagen och fokus låg istället fortsatt på individerna. Det var enskilda spelare som sprang med bollen på planen, ställde upp i formationer, tappade ut bollen utanför planen, gjorde poäng, tog returer och foulade. Betoningen låg på individerna och deras personliga bakgrunder, deras skador, familjer och personlighetsdrag vilket ytterligare underströk bristen av kommentarer om själva laget. I herrmatchen var det tvärtom, där låg betoningen i den fortlöpande kommenteringen snarare på laget än på individerna. Avsaknaden av fokus på damernas lag kallar forskarna för en förnekelse av laget, medan herrarnas fokus på laget istället ses av dem som en bekräftelse av laget. (Carlisle Duncan & Hasbrook 2002)

2. "Förnekande av spel"

Under damernas match struntade kommentatorerna att prata om spelarnas fysiska färdigheter, istället pratade de om deras rörelser i spelet, och det beskrevs med i första hand estetiska termer och uttryck i stil med "så kul att se", "vackert", "skönt", "fint" och så vidare. Under männens match däremot så beskrevs ofta deras fysiska förmåga och beskrivande ord och uttryck som "bra", "ren" och "kraftfullt". Kommentatorerna om männens spel syftade också till att de hade kunskap och mentala färdigheter, till exempel användes uttryck som "briljant skott", "smart foul" och "smart spelat". Det fanns inga sådana förekomster av kommentarer om kunskap och smarthet i damernas match. (Carlisle Duncan & Hasbrook 2002)

En annan skillnad som gick att utläsa mellan matcherna var att kommenteringen av den manliga präglades mer av taktiska och tekniska analyser och även en mer teknisk jargong, till exempel om lagets spelsystem. På damsidan var detta inte lika närvarande och fokus var mer

på individer, medan det under herrmatchen sällan gavs någon personlig information om de olika spelarna. (Carlisle Duncan & Hasbrook 2002)

Medan kommentatorerna i männens match pratade om och bekräftade spelets element av fysisk styrka, kunskap och strategi så menar författarna att kommentatorerna i damernas match, genom att de ignorerade att prata om dessa saker bidrar till att förneka deras spel. (Carlisle Duncan & Hasbrook 2002)

Men forskning har också visat att det sker en utveckling mot en rättvisare och mer jämställd sportbevakning, något som medierna också har en del i. Ett par år efter studien av basketmatchen startades till säsongen 1996/1997 två amerikanska proffsligor i basket för damer, American Basketball League (ABL) och Women's National Basketball Association (WNBA). En ny studie gjordes då av forskarna Leah R. Vande Berg och Sarah Projansky då de jämförde framställningen i TV av damerna i deras proffsligor och herrarna i deras främsta liga NBA. Deras studie visade att skildringarna av kvinnliga spelare på många sätt stämde överens med skildringarna av männen, kvinnornas skicklighet erkändes och det fanns stor jämlikhet och neutralitet i hur TV-kommentatorerna karakteriserade manliga och kvinnliga spelare. (Dahlén 2008)

Men givetvis fanns det också skillnader. Mer traditionella skillnader som visade sätt att misskreditera kvinnliga idrottare och genom det, indirekt, bekräfta den manliga ställningen över kvinnligheten inom tävlingsidrotten. Mäns idrott var normen och kvinnors något avvikande eller något av sämre kvalitet. I studien hittade forskarna sex berättande kategorier som kommentatorerna använde sig av för att porträttera spelarna. De tre första förekom i relativt hög grad hos både män och kvinnor, medan de tre sista var något som bara användes vid karakteriseringen av de kvinnliga spelarna. (Dahlén 2008)

Kategorierna var:

1. *Idrottslig kompetens*. Om idrottaren som hjältefigur, med fysisk och moralisk styrka, mod, kreativitet etc.
2. *Skadeskildringar*. Elitidrottarens förmåga att spela trots smärta och skador.
3. *Egna initiativ*. Förmågan att ta fram det bästa hos sig och laget och bemästra matchen. Denna kategori tillskrevs männen lite oftare än kvinnorna.

4. *Disciplinering*. Kvinnliga basketspelare framställdes som undergivna och framgångarna kom tack vare att de följde råd från experter (ofta män). Kvinnorna framställdes som barnlika och infantila till skillnad från de myndigare manliga spelarna.
5. *Exiltillvaro*. Kvinnornas ligor skildrades som något utanför de manliga, "riktiga", ligorna. Innan kvinnornas proffsligor tillkom levde många spelare i en exiltillvaro och spelade basket i andra länder och kommentatorerna framhöll deras kärlek till sporten och deras utmärkande insatser i utlandet eller på collegenivå när det inte fanns någon proffsliga. Trots att det var menat som positiva omdömen tog det bort fokus från deras identitet som proffs och de framstod istället som kulturellt annorlunda jämfört med männen.
6. *Hus- och hemanknytning*. Fokus las på kvinnornas roll utanför basketen, som till exempel sexiga och omhändertagande partners eller mödrar. Detta grepp användes inte på männen, fokus låg inte på hur de var som pojkvänner eller fäder utan på deras roll som elitidrottare.

(Dahlén 2008)

De tre sista som bara förekom hos kvinnor bidrog till att göra dem till andra klassens idrottare och Dahlén (2008) skriver fortsatt såhär om vilka konsekvenserna kan bli i längden, av de här skillnaderna i medieporträttering av könen:

Sammantaget blir dessa olika mediala berättarstrategier betydelsefulla eftersom de, till följd av den medierade tävlingsidrottens stora publika genomslag, i hög grad bidrar till att konstruera idrottsliga identiteter på basis av kön. I förlängningen kommer de också att legitimera olika ideologiska och praktiska förhållningssätt till kvinnlig idrott, vilket styr värderingen av deras prestationer samt tilldelningen av materiella och ekonomiska resurser i negativ riktning i förhållande till manligt idrottsutövande. (s 483)

Metod och teoretisk anknytning

Diskursanalys

En diskurs är ”ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller ett utsnitt av världen)” (Winther Jørgensen & Phillips 1999, s 7). Olika områden har olika diskurser där språket är strukturerat i olika mönster. Man kan till exempel tala om en ”politisk diskurs” där partier, inrikespolitiska termer med mera räknas in, eller en ”medicinsk diskurs” där en annan typ av språk används. En diskursanalys är sedan en metod där dessa mönster analyseras. (Winther Jørgensen & Phillips 1999)

För att ytterligare konkretisera kan man ta ett exempel med en översvämning. Händelsen i sig – översvämningen – är oberoende av människors tankar och tal, oavsett vad folk har för föreställningar om översvämningen så sker den, och befinner man sig vid fel plats vid fel tidpunkt så finns en risk att man drunknar. När händelsen sedan sätts in i olika sammanhang av olika människor, det är då diskurser kommer in i bilden. Vissa sätter in händelsen i kategorin ”naturfenomen”, andra tar det vidare och bygger sitt synsätt på en meteorologisk diskurs och förklarar översvämningen som ett resultat av det osedvanligt kraftiga regnande som pågått den senaste tiden. Ytterligare några andra ser det som en följd av växthuseffekten, religiösa ser det som ett straff från gud och somliga som en konsekvens av den politik som förts, där man inte prioriterat att bygga ordentliga skyddsvallar runt floden. Händelsen kan alltså få flera olika meningar och innebörd för olika människor, beroende på vilka perspektiv och diskurser man ser det hela från. Utifrån de olika diskurserna kan man också motivera olika handlingar som relevanta i situationen, det kan till exempel vara att bygga skyddsvallar, leva mer miljövänligt eller be till gud om sina synders förlåtelse. (Winther Jørgensen & Phillips 1999)

I ett kapitel i boken *Diskursanalys som teori och metod* (1999) beskriver Marianne Winther Jørgensen och Louise Phillips tre olika sätt från vilka man kan förhålla sig till diskursanalysen, utgångspunkten är att ”vårt sätt att tala på inte neutralt avspeglar vår omvärld, våra identiteter och sociala relationer utan spelar en aktiv roll i skapandet och förändringen av dem” (Winther Jørgensen & Phillips 1999, s 7).

I fallet med den här studien kan man säga att radioreferaten inte är något som neutralt speglar det som sker på planen, utan det skapar mening, och kan till exempel bidra till att

skapa, befästa eller reproducera könsroller och stereotyper. Men det kan lika gärna bidra till att bryta mönster och förändra stereotyper. Utgångspunkten är likväl att referaten inte till fullo är neutrala speglingar av matchens skeenden.

Den kritiska diskursanalysen

I boken *Mediernas språk* (Ekström 2008) beskrivs en variant av diskursanalysen, den kritiska diskursanalysen (CDA), som är utgångspunkten i mitt arbete:

CDA är en vetenskaplig teori och metod som är till för att analysera språk och makt. Mänsklig kommunikation, t ex tal, skrift, estetiska uttryck och fotografier, genomsyras mer eller mindre av ideologi, av förhärskande tankesätt och normer, vilka kan vara mer eller mindre uppenbara och i många fall omedvetna. CDA ser därmed sin uppgift i att närmare undersöka hur ideologi verkar i språket. (Berglez & Olausson 2008, s 123)

En framstående forskare inom den kritiska diskursanalysen är Michel Foucault och hans teorier kring maktförhållanden har haft stor betydelse. Det är just det maktteoretiska perspektivet som skiljer CDA från andra typer av diskursanalys, till exempel samtalsanalysen. Foucaults teori går i stort ut på att makten i samhället inte är begränsad till en liten elit som förtrycker och vaktar över allmänheten uppifrån, utan att maktutövande finns överallt och genomsyrar vår vardag hela vägen ner i mikroperspektivet – vardagslivet. De förtryckta är själva delaktiga i maktutövandet genom sociala relationer, möten med andra individer och institutioner, till exempel läkarbesök och TV-tittande. I själva verket är det vardagsspråket som är maktens centrala medium för där finns föreställningar om normalitet, sanning och moralisk riktighet som snärjer individerna i denna språkliga maktstruktur. (Ekström 2008)

Inom den kritiska diskursteorin finns, som delvis nämnts ovan, begrepp som ideologi och ideologikritik. En klassisk definition av ideologi och ideologikritik kan vara ”att demaskera och kritisera negativa förhållanden i samhället såsom makt- och dominansrelationer mellan exempelvis arbetsgivare-arbetstagare (traditionellt sett), man-kvinna eller professionell-lekman” (Berglez 2000, s 197).

Nyheter som man ser på TV, hör på radion eller läser i en tidning kan lätt uppfattas som fakta och objektiv information, det är inte alltid man reflekterar över hur just den

verklighetsbeskrivningen som kommer fram har producerats. Det här är något som är av stort intresse ur en ideologikritisk aspekt, eftersom texten kan föra fram ideologier trots att den kan uppfattas som icke-ideologisk. Frankfurtskolan, och närmare bestämt herrarna Theodor Adorno och Herbert Marcuse, använder sig i det här sammanhanget av två begrepp, *natur* och *kultur*. Ett samhällsfenomen eller ett förhållande mellan olika saker kan ses som antingen *natur* eller *kultur*. Social orättvisa kan till exempel uppfattas som natur, då betyder det att det förhållandet i samhället framstår som något ofrånkomligt, logiskt och universellt. Men det kan också vara så att det, som uppfattas som natur, egentligen representerar kultur. Om något upprepas tillräckligt många gånger kan det till slut ses som något biologiskt och naturligt fastän det egentligen är ett kulturellt beteende. Det ideologikritiken då gör är att lyfta fram orsaker och demaskera dessa uppfattningar, i själva verket kanske nyhetstexten inte är en ren faktapresentation, utan den verklighetsbeskrivningen kan härstamma från en viss intressegrupp eller klass. (Berglez 2000)

Peter Berglez beskriver i kapitlet *Kritisk diskursanalys* i *Metoder i kommunikationsvetenskap* (2000) hur man utifrån ett ideologikritisk tanke sätt kan se på relationen mellan nyhetstexter och samhället:

Nyhetsproduktion är en del av samhället och detta samhälle påverkar produktionen av nyhetstext (hur verkligheten beskrivs), samtidigt som nyhetsdiskursen besitter förmågan att påverka det övriga samhället. Det innebär att samhället producerar och reproducerar sociokognitiva och sociokulturella 'traditioner' i fråga om kunskaps- och verklighetsförståelser. (s 203)

Som jag tidigare varit inne på handlar ett ideologikritiskt perspektiv om att få fram "dessa omedvetna processer på ett medvetet plan" (Berglez 2000, s 203) och det gör man genom att fundera på varför medietexten är som den är, eller för att uttrycka det som forskaren Norman Fairclough gjort: "How is the text designed, why is it designed in this way, and how else could it have been designed?" (Berglez 2000, s 203).

Vid en analys av en text utifrån den ideologikritiska vinkeln ser man till förekomsten av underliggande meningar, opinioner och värderingar, så kallad "implicit information". Den här

typen av information är kulturellt betingad, och kan därför vid en första anblick verka vara ren och skär fakta, men vid en djupare analys så kan den visa textens sanna ideologiska karaktär. Analytikerns roll blir då något paradoxal, eftersom att hen måste ställa sig utanför den kultur som hen befinner sig i och betrakta texten, samtidigt måste analytikern vara delaktig i kulturen för att framgångsrikt kunna analysera diskursen då vissa förkunskaper krävs, till exempel hur nyheter brukar presenteras, vilken funktion en ingress fyller och så vidare. (Berglez 2000)

Ett annat begrepp är den lexikala analysen. Det innebär att man kollar på om texten präglas av en viss stil och om innehållet i så fall hade kunnat framträda på ett annat sätt. För att närmare analysera stilen ser man just på ordval, för en sak eller händelse kan beskrivas på olika sätt av en journalist. En politiker kan till exempel beskrivas som en "pamp", eller som "förtroendevald". Utgångspunkten är att valet av ord för att beteckna olika saker får olika sociokulturella och ideologiska följder och innebörder. (Berglez 2000)

Diskursanalysen som metod

Syftet med studien är att ta reda på vilka förhärskande tanke sätt och normer om kön, stereotyper med mera, som genomsyrar referaten. Som beskrivs i avsnittet ovan behöver det inte vara något medvetet val av referenten, utan det kan mycket väl vara omedvetet och det är också det som är det mest intressanta.

Jag ska se efter förekomsten av ideologier, med utgångspunkt i manligt och kvinnligt inom sportjournalistiken som jag undersöker, jag ska undersöka om det finns några negativa förhållanden att "demaskera". I referaten är det intressant att titta på språket och om/hur det bidrar till att reproducera ideologier, för att kort summera vad jag är ute efter så kan man säga att det är att ta reda på "vilka slags intressen, maktanspråk och normer kan tänkas vara mer eller mindre dolda i texten?" (Berglez 2000, s 198).

Till min hjälp i undersökningen av materialet kommer jag att utgå från några teoretiska begrepp. Två av dem är Adornos & Marcuses *natur* och *kultur*. Jag vill se om jag hittar element i referaten som framställs som natur, fast det egentligen är något kulturellt, något som upprepats så mycket att det ses som något naturligt och biologiskt. Referatet är inte en objektiv beskrivning, i mina fall är det två män som refererar och det är möjligt att det av

den anledningen är en viss verklighet som lyfts fram, och med hjälp av begreppen natur och kultur ska jag söka efter att demaskera dessa, eventuellt felaktiga, förhållanden.

Jag ska reflektera över hur referenternas verklighetsbeskrivning producerats och kommit fram, och om det i mitt empiriska material förekommer skillnader mellan referat av manliga och kvinnliga idrottsutövare så är det intressant att se på de skillnaderna utifrån begreppen natur och kultur för att se om man kan härleda skillnaderna till de begreppen.

Ett annat begrepp är *implicit information*. Jag kommer att söka efter underliggande meningar, värderingar och opinioner i referaten. Den typen av information kan vara svår att se, eftersom den är kulturellt betingad och av de som lever i och efter den kulturen kan det upplevas som sanningar.

Det sista begreppet, tillika det som intresserar mig mest, är en analys av *den lexikala stilen*. Eftersom det är radioreferat som jag analyserar så är jag väldigt intresserad av att se vilka ord som används av referenten, och om det är någon skillnad på ordvalen i referat av manliga kontra kvinnliga idrottsutövare. Därför passar det bra att i det här fallet analysera den lexikala stilen. Jag ska se om referaten präglas av olika stilar beroende på om det är manliga eller kvinnliga utövare i referaten. Är det så att en passning från en kvinna beskrivs som "vacker", medan en passning från en man är ett "smart spel", för att ta ett konkret exempel?

De här begreppen går givetvis in i varandra, upptäcker jag skillnader i ordval så kan det ju vara det som ligger till grund för de dolda värderingarna, den implicita informationen, som i sin tur kan härröras till begreppen natur och kultur.

För att kunna undersöka referaten har jag transkriberat dem, och jag kommer att läsa transkriberingarna med mina diskursanalytiska glasögon, och leta efter den typen av information som jag berättat om i avsnitten ovan. Jag kommer noga att se på de beskrivande ord som används, där spelare, deras handlingar eller liknande beskrivs av referenten för att se om det där finns skillnader utifrån mina utgångspunkter. Till min hjälp har jag också tidigare forskning där man upptäckt skillnader i bevakningen av manliga och kvinnliga idrottare, och de skillnaderna fungerar bra till att användas som stöd när jag dissekerar mitt material. Eftersom att mycket av den tidigare forskningen har en utgångspunkt med fokus på

hur dambevakningen skiljer sig från herrbevakningen och inte tvärtom så har även det här arbetet präglats av de förutsättningarna och fokus är primärt vad som skiljer damreferatet från herreferatet, och inte tvärtom.

En sak som jag upplever kan vara en nackdel med olika varianter av diskursanalyser är att det lätt blir väldigt politiskt och subjektivt och det känns ibland som att forskaren på förhand har bestämt sig för vad forskaren vill och kommer hitta i sitt empiriska material. Jag kommer att stödja mig mot tidigare forskning på området och se om diskurser som finns i tidigare forskning återkommer även i mitt material, men jag kommer att gå in relativt förutsättningslöst utan någon specifik agenda. Det jag hittar i mitt material det hittar jag, oavsett om det stämmer överens med tidigare diskurser andra forskare tagit fram, eller om det är nya mönster som kanske visar på att skillnaden mellan referaten på manlig och kvinnlig idrott är helt andra, eller inte ens finns där över huvud taget.

Material

Jag har valt material från direktrapporteringen av två stycken handbollsmatcher i damernas respektive herrarnas elitserie. Att det blev just handboll beror till att börja med på att jag i första hand är intresserad av lagidrott och hur den gestaltas utifrån kön på utövarna. När valet hade fallit på lagidrott var det dags att välja vilken, och här var jag ganska beroende av Sveriges Radios utbud. Jag upptäckte tidigt att handboll var en av de sporter som sammantaget på både herr- och damsidan fick mest utrymme under tidsperioden för min undersökning. Ishockey, innebandy och basket är exempel på andra sporter som fick mycket utrymme under den här tiden, men min uppfattning var att det fanns mer handbollsmaterial att utgå ifrån, särskilt om man jämför damsidan med de andra idrotterna. Att det blev just de två matcherna som jag valt (herr: Sävehof – Malmö, dam: Lugi – Skövde) beror på att de fick nästan exakt lika mycket sändningstid, och båda refererades av referenter som är erfarna och har handboll som ett specialområde (Sveriges Radio 2012-05-04).

Matcherna sändes i så kallade "fönster" i programmet Sportextra som går kvällar och helger i Sveriges Radio P4 och på webben. Sportextra blandar studio- och programledarprat med musik, nyhetssändningar, olika typer av inslag och reportage, och så liverapporter från olika idrottsevenemang runt om i Sverige och världen. Ett tillfälle när sändningen går över till exempelvis en reporter vid en handbollsmatch kallas för ett "fönster" eller ett "inhopp". Det

kan gå till som så att studiprogramledaren påannonserar referenten ute på arenan, som sedan tar över och får prata en eller ett par minuter om matchen för att sedan lämna tillbaka till programledaren, en annan referent på en annan arena eller till en låt. Under en sändning varierar överlämningarna till och från "fönstren", och referenten kan lika gärna gå på efter en låt som efter en annan referent eller en nyhetssändning. Av den här anledningen varierar också öppningsfraserna i de olika inhopp som finns transkriberade (se Bilaga 1 & 2), för att övergången ska bli så naturlig som möjligt, till exempel kan referenten börja med att svara på en fråga eller ett påstående som ställts av programledaren och därför kan just inledningarna på inhopp se väldigt olika ut. Vad inhopp ändå har gemensamt är att de ska svara på vilken sport som bevakas, vilka som spelar, vad det står och hur långt gången matchen är, detta kan sedan göras på olika sätt, till exempel genom att referenten berättar det, eller att det hörs i påannonseringen från studion. I de båda matcherna som jag har undersökt fick båda referenterna totalt sju inlägg, och den totala sändningstiden de fick i programmet är även den väldigt jämn, de två ljudklipp som legat till grund för transkriberingen är cirka tolv minuter respektive tolv minuter och fyrtio sekunder.

Anledningen till att jag valde just dessa två matcher som sändes i "fönster" före matcher som sänts i sin helhet på webben är helt enkelt att utbudet av sådana webbsända matcher är ytterst begränsat.

Sändningarna är grovt transkriberade och småord som "eh", avbrytningar, pauser med mera är avsiktligt ignorerade i transkriberingen, fokuset ligger på innehållet, vad som sägs, och därför är flera saker som ofta finns med i transkriberingar inte med i den här studien. Jag har även valt att inte anteckna tonlägen, tempoväxlingar, betoningar och dylikt återigen med motiveringen att fokus ligger på innehållet i referaten och inte hur det sägs, det är en annan analys än den jag gör. För att underlätta läsningen har jag också stavat orden så som de stavas, skrivit första bokstaven i namn med versaler och även stavat dessa namn rätt.

Gestaltning

Den här uppsatsen har även gestaltats i ett radioinslag. I inslaget tas utvalda delar av arbetet upp och berikas med konkreta ljudexempel från de undersökta referaten för att visa på de skillnader som upptäckts. Tanken är att inslaget ska vara en mix av två traditionella former. Det ska vara en presentation av arbetet som är lite lättare att ta till sig än den skriftliga

uppsatsen, samtidigt som det tar formen av ett radioinslag som, med vissa justeringar, skulle kunna passa in i programformat som exempelvis "Medierna i P1", där medier och journalistik granskas och diskuteras.

Förutom ljudklippen från referaten finns också delar av en intervju med TV4:s före detta fotbollsexpert Pontus Kåmark med i inslaget. Efter Sveriges VM-match mot USA 2011 fick han och hans kommentatorskollega Daniel Kristiansson kritik för att de varit för negativa mot det svenska laget och det här fallet tas upp i gestaltningen som en bakgrund och som ett konkret exempel på att området som undersökts är av stort intresse.

Gestaltningen är cirka åtta minuter lång och finns bifogad som en bilaga till arbetet.

Kvalitativ intervju

Som en del av min gestaltning har jag alltså genomfört en professionsintervju, en kvalitativ intervju med en människa i sin roll som journalist, politiker, företagschef eller liknande (Larsson 2000). Mitt intervjuobjekt är Pontus Kåmark, före detta fotbollsexpert i TV4 som fick mycket kritik efter att ha gett det svenska landslaget negativa kommentarer i matchen mot USA i 2011 års världsmästerskap för damer.

Syftet med en kvalitativ intervju är att ge en djupare kunskap och förståelse om olika företeelser, i mitt fall bevakningen av herr- och damidrottare, till skillnad från den kvantitativa intervjun, som är bättre när det gäller "*generell kunskap om specifika frågor i form av mängder eller samband mellan olika variabler*" (Larsson 2000, s 50).

Vanligtvis utgår man i en kvalitativ intervju från en av tre olika frågestrategier: öppna, halv- eller semistrukturerade och strukturerade frågor/intervjuer. Eftersom att jag inte är intresserad av själva samtalet mellan mig och intervjuobjektet har jag valt att göra en relativt strukturerad intervju med öppna och konkreta frågor. (Larsson 2000)

Intervjun har gjorts per telefon för att den skulle kunna spelas in och användas i den gestaltande delen av arbetet. Att intervju via telefon ger också möjligheter att anpassa sig efter hur intervjun utvecklar sig, och att ställa följdfrågor beroende på svaren man får.

Frågorna som jag ställde hade jag delat upp i två kategorier. Först de enklare bakgrunds- och faktafrågorna och sedan successivt de som är lite mer avancerade, allt enligt Larssons tips:

En vanlig rekommendation är att börja med bakgrundsfrågor och historiska frågor medan mer komplicerade och känsliga frågor tas senare. (Larsson 2000, s 59)

Avgränsningar

Jag har valt att enbart fokusera på lagidrott, och närmare bestämt två direktsända radioreferat från två handbollsmatcher sända i Sveriges Radios program Sportextra. Jag har inte intresserat mig för någon annan sport, medie- eller bevakningsform.

Matcherna är sända i så kallade "fönster" och med endast en referent. Jag har också valt att bara fokusera på inhopp som är gjorda under matchen och således inte på de inhopp referenterna gjort i programmet när matchen är slut och när de bidragit med intervjuer till programmet. Jag har också valt att enbart fokusera på vad referenterna säger, och inte lagt någon vikt vid hur de har på- och avannonserats av programledarna i studion. För att fokusera på vad referenterna säger, alltså själva innehållet i referaten, har jag också valt att bortse från sådana aspekter som tonlägen, tempoväxlingar, betoningar och liknande i referaten. Det är vad referenten säger som är intressant, inte hur han gör det rent tekniskt med sin röst. Det är inte relevant i den här forskningsstudien, men skulle säkert kunna ge intressanta resultat i andra fall.

Analys

I analysen av mitt material har jag fått fram ett antal mönster som skiljer dam- och herreferaten åt. Mönstren, eller diskurserna om man så vill, presenteras och utvecklas i det här avsnittet under separata underrubriker. Jag har även jämfört mitt resultat med den tidigare forskningen för att se likheter och skillnader, vilka presenteras senare i det här kapitlet.

Damhandboll som det avvikande

En av de mest uppenbara och tydliga skillnaderna som man kan se utan att göra en allt för djup analys är skillnaden på hur referenterna berättar om vilken sport vi lyssnar på, och främst då genom deras egna på- och avannonseringar. Under de sju inhoppen från damernas match påtalade referenten sju gånger att det rörde sig om *damernas* elitserie i handboll: "handboll i damernas elitserie", "toppmöte i damernas elitserie i handboll" och så vidare. På lika många in hopp i herrmatchen påtalade den referenten bara en gång att det var en match från "herrarnas elitserie" och det var i det första inhoppet, vid de senare inhoppen handlade det istället om "handbollen i Partille" eller "elitseriehandbollen mellan Sävehof och Malmö", för att ta några exempel. (Bilaga 1 & 2)

Den här skillnaden kan man koppla till begreppen natur och kultur. Gång på gång upprepas det, som jag kunnat se i min undersökning här, att det är exempelvis elitseriehandboll som bevakas när herrar spelar, medan det handlar om damhandboll när damerna spelar, eller "damernas elitserie i handboll". Detta har upprepats så ofta och mycket, och inte bara i mitt material, att det befast dam- och herrhandboll (för att fortsätta på detta konkreta exempel) som två olika saker, där herrhandbollen är normen, och damhandbollen är en avvikande variant av den, och min uppfattning är att detta nu närmast ses som något naturligt. (Bilaga 1 & 2)

Estetiska damer och smarta, fysiska män – den lexikala stilen

På den lexikala stilen i referaten har jag också upptäckt flera skillnader som påminner om det jag redovisat exempel för i den tidigare forskningen. Till att börja med har jag tittat på hur spelarnas olika individuella prestationer och aktioner beskrivs. Precis som i fallet med dambasketmatchen i USA så beskrivs damernas prestationer i högre utsträckning med

estetiska termer. Vid två tillfällen används ordet "vackert" i damreferatet, först för att berätta om en räddning som ena målvakten gjorde, och sedan för att beskriva ett genombrott och ett mål från en spelare i ena laget. Två inspel från en spelare till en annan beskrivs också med ordet "fint". Varken "vackert" eller "fint" används för att beskriva något skeende i herrmatchen, istället beskrivs exempelvis ett inspel så här i det referatet: "det är en riktigt snygg inspelning till honom". Snygg är också ett estetiskt uttryck, men det är ett mer kraftfullt och mer maskulint ord än de lite mjukare "vackert" och "fint". (Bilaga 1 & 2)

På samma spår kan man se en skillnad i vilka attribut som spelarna tillskrivs, och hur deras olika prestationer beskrivs (inte bara utifrån kategorierna positiv eller negativ kritik). Precis som i fallet med basketmatcherna så beskrivs ofta männen och deras prestationer med kraftuttryck och fokus ligger mycket på fysisk förmåga och spelförståelse. När en herrspelare hoppar upp för att skjuta ett skott har han "ganska bra häng" i luften, ett exempel på hans fysiska förmåga att hoppa högt. En annan spelare beskrivs som "väldigt pigg", återigen ett exempel på den manliga spelarens utmärkta fysiska förmåga. När det kommer till skyttet hyllas en spelare lite extra för att han genom "tungt skytte" såg till att Malmö fick en bra start på matchen, en annan spelares målskick beskriver som "en raket i princip i nätmaskorna bakom Stephen Nielsen i Malmömålet". Förutom fysiken så får som sagt spelförmågan och smartheten hos männen ett visst utrymme i referatet, en skadad spelare som saknas beskrivs som sitt lags "spelförare", något som kan ses som att han är hjärnan bakom lagets spel. En annan spelare beröms efter att ha gjort två mål för att ha "visat på sin förmåga att hitta luckor och öppningar", ännu ett exempel på smarthet i spelet som i det här fallet besitts av den här spelaren. (Bilaga 1 & 2)

I referatet från dammatchen förekommer det en gång att en spelare beskrivs med sådana här termer som kan syfta till att de är taktiskt skickliga och har en förståelse för spelet, "in kommer Malin Larsson som spelfördelare i mitten". Det fanns också ett visst fokus på några damspelares fysiska förmåga, en spelare beskrivs som "en väldig kraft på vänsternio" och en annan gör mål "med sin vänsterslägga". Men överlag så fick herrarnas fysiska förmåga mer utrymme och positiv kritik än damernas dito, faktum är att herrarna överlag tillskrevs mer attribut och beskrevs med fler termer än damerna som oftare fick nöja sig med att presenteras enbart med namn jämfört med herrarna där beskrivningar och presentationer

med namn, position, om de var höger- eller vänsterskyttar och så vidare var vanligare.

(Bilaga 1 & 2)

I båda matcherna nämns bredden på det vinnande lagets trupp som en av de avgörande faktorerna till att de vinner, alltså att de har bättre avbytare och ersättare till sina ordinarie spelare än vad motståndarna har. Men sättet referenterna säger det här på skiljer sig åt.

Så här säger Per Kahl, som refererar herrmatchen:

jag får en känsla av att Malmös trupp är lite kortare än Sävehofs och då talar jag inte om kroppslängd utan jag talar om att antal spelare som fortfarande har kraft och ork kvar till att prestera sitt bästa när det återstår runt tio minuter av en match är färre eller helt enkelt antalet spelare som håller tillräckligt hög nivå hos Malmö är färre än vad det är hos Sävehof och därför så orkar inte Malmö riktigt (Bilaga 2)

Fokus ligger på fysiska aspekter som "kraft och ork" och det är fler spelare i Sävehof som kan "prestera sitt bästa". En av orsakerna till att Malmö förlorar är att de inte riktigt orkar. Även om det här exemplet inte rakt igenom är en hyllning till de manliga spelarnas fysik (Sävehof får beröm medan Malmö får en slags kritik för avsaknaden av fysiken) så visar det återigen att det i herrmatchen är mycket fokus på spelarnas fysik och att det är något som är viktigt och avgörande för matchens utgång.

Jämför man med dammatchen säger referenten där en bit in i matchen att han tror att Lugli kommer att vinna, med motiveringen:

jag baserar det uttalandet på att laget har en lite bättre bänk fler spelare som kan göra det här lilla extra (Bilaga 1)

I dammatchen är det inte kraft och ork som faller avgörandet, det är istället fitness, det "lilla extra", och individuella prestationer. Enstaka spelares prestationer som är utöver det vanliga (det lilla extra) faller avgörandet i dammatchen medan det är fysiken som avgör i herrmatchen, åtminstone utifrån den tolkning jag gör av de två referaten.

Herrarna hyllas ofta – damerna ibland

En annan skillnad som jag märkt, som visserligen också är på den lexikala nivån men som ändå förtjänar en egen rubrik, är att referatet från herrarnas match i större utsträckning fokuserar på deras positiva prestationer, medan referatet från dammatchen innehåller mer blandad kritik mot spelarna. När det talas om herrarna används ord och uttryck som till exempel "varit i princip felfri", "har varit riktigt bra" och "skördade stora triumfer". När den ena målvakten blir utbytt säger referenten inte rakt ut att han har varit dålig, istället används en eufemism som "Stephen Nielsen hade ingen större framgång", och det är egentligen enda gången som en individ får negativ kritik. Vid ett annat tillfälle så berättar referenten om en spelare som missat två lägen för att sedan ändra sig "eller rättare sagt det är synd att säga att han missa" och istället för att framhäva missen av anfallaren lägger han fokus på målvaktens räddning. Referatet från damsidan är som sagt mer blandat och ena stunden säger referenten "det är en ganska dålig passning utav Adler" eller "då får inte Anna-Maria Johansson slänga bort bollen sådär som hon gör" för att sedan berömma "Therese Wislander den duktiga målvakten i Skövde". En av de saker som skiljer referaten åt är alltså att det förekommer mer negativ kritik mot individen i dammatchen, eller om man så vill så finns en avsaknad av det i herrmatchen. På individnivå är damreferatet mer varierat med både positiv och negativ kritik, medan herrspelarna alltså sällan eller aldrig får negativ kritik och inte heller på samma sätt som damerna. (Bilaga 1 & 2)

Sett till kritiken av kollektivet så ser jag dock inga stora skillnader mellan dam- och herreferatet. Där är kritiken blandad och jämnare fördelad mellan positiv och negativ. För att återknyta till stycket ovan kan man alltså säga att herrarna får lite mer negativ kritik som lag än som individer, även om det i huvudsak fortfarande är ganska snälla kommentarer de får.

Taktiska analyser i referaten

Jag har även tittat på förekomsten av taktiska analyser i matcherna, alltså de tillfällen när referenten reflekterar över varför spelet och matchbilden ser ut som den gör, och kanske även försöker förklara för lyssnarna vilka bakomliggande orsaker som finns till matchens utveckling. Inhoppen som i regel är en till två minuter långa ger inte utrymme för några långa, djupgående taktiska analyser från referentens sida, men likväl syns en skillnad i hur mycket utrymme analyserna får och hur djupgående de är beroende på om det är herrar

eller damer som spelar. I damernas match är det en del förekomster av vad man skulle kunna kalla taktiska analyser men de är ytligare än i herrmatchen. Såhär kan det till exempel se ut när referenten förklarar hur Lugi har utökat sin ledning:

två måls ledning för Lugi som har fått bättre fart på fötterna vilket tvingar Skövdeförsvaret till att röra sig och ibland hinner dem inte med som till exempel nyss när Maria Adler gjorde sitt tredje mål (Bilaga 1)

Annars är det mest konstateranden från referenten, han säger exempelvis att det är en jämn match, men någon djupare förklaring till vad det beror på får vi inte. I herrmatchen däremot förekommer det oftare försök till konkreta förklaringar till matchens olika skeenden. Ett exempel är en bit in i matchen då Malmö har spelat upp sig. Istället för att bara konstatera att Malmös försvarsspel har blivit bättre så försöker referenten ge en lite mer fördjupad bild till vilka konkreta saker som gjort att Malmös försvar blivit lyckosammare:

den första tendensen till att Malmös försvarsspel hade blivit bättre var att dom just stoppade inspelen till Fritzon och sen har dom dessutom kämpat väl och lyckats stänga undan ifrån skottmöjligheter från Sävehofs sida (Bilaga 2)

Likheter med tidigare forskning

Det gick att hitta flera av de mönster och diskurser från den redovisade tidigare forskningen i de undersökta referaten.

Trivialiserings/marginaliseringsdiskursen, som beskrevs av bland andra Pirinen, gick det att hitta visst stöd för. De manliga idrottarna beskrevs överlag med väldigt positiva ordalag, de tillskrevs fysiska och atletiska egenskaper och deras misslyckanden beskrevs, precis som i Pirinens forskning, som ganska ursäktande. När män misslyckades hade de "ingen större framgång", och istället för att de missade frilägen så framhölls målvaktens prestation när han räddade skotten. Kvinnor å andra sidan kunde spela slarvigt, göra dåliga passningar och ena laget stod för en stundtals "katastrofal" insats. Den här porträtteringen bidrar till en positiv bild av manlig idrott, vilket kan ses som att det befäster den manliga dominansen i en hierarki där kvinnor är underordnade. Det ska dock sägas att det i referatet av den kvinnliga matchen inte genomgående var negativa omdömen som spreds, även kvinnorna fick mycket beröm och tillskrevs atletiska och fysiska egenskaper, men det var inte i samma utsträckning

som männen. Jag skulle inte vilja påstå att det spreds en negativ bild av den kvinnliga matchen, utan snarare en ganska neutral i jämförelse med den positiva bild som visades upp från männens match. Diskursen uppfylls alltså delvis, då vissa delar tydligt går att känna igen, medan andra inte förekommer alls. (Bilaga 1 & 2)

Carlisle Duncan & Hasbrooks teori om "förnekande av spel" går in lite i marginaliserings- och trivialiseringsdiskursen, då det handlar om att det används ett visst språk och vissa termer i herrmatcher som inte förekommer i dammatcher. Även här kan jag således se vissa tendenser som stämmer överens med Carlisle Duncan & Hasbrooks resultat. Som jag kunnat visa förekommer det en del estetiska termer i damreferatet som beskriver passningar och räddningar som fina eller vackra, medan det inte förekommer i herrmatchen där man istället pratar om fysik, mentala färdigheter och taktiskt kunnande. Det var mer taktiska analyser och fokus på spelarnas fysik i herrmatchen än i dammatchen, men till skillnad från exemplet i ovan nämnda forskares studie så förekom det även den här typen av språk i dammatchen. Damspelare beskrevs som atleter och berömdes för sin fysik, och det förekom även några försök till lite mer djupgående taktiska analyser från referenten, men som sagt så var det inte i samma utsträckning som i herrmatchen. Således så kan jag återigen säga att det absolut förekom element i mitt material som stämmer överens med teorin om "förnekande av spel", men det skiljer sig också på några punkter så det är inte tal om att det stämmer överens helt. Även detta tema uppfylls alltså till viss del i min studie. Därmed så kan jag även se en del likheter med Berg & Projanskys lite modernare basketstudie som visade på att en utveckling skett sedan Carlisle Duncan & Hasbrooks forskning, direktbevakningen av kvinnors matcher verkar idag vara mer lik männens än vad den har varit tidigare.

Avvikelser från tidigare forskning

Det var flera teman, mönster och diskurser från den tidigare forskningen som jag inte fann några direkta förekomster av i mitt material. Till exempel så har jag inte kunnat se några tendenser till ett "förnekande av lag" i varken herr- eller dammatchen, så som det fanns exempel på i den tidigare forskningen. Givetvis förekommer ibland fokus på individer när en spelare gör ett mål eller en målvakt står för en räddning, men jag kan inte se att det på något sätt skulle leda till ett förnekande av laget. Dessutom så tycker jag att fokuset på och framställandet av individen kontra laget ser ganska lika ut i både herr- och dammatchen.

Individer blir inte ersättare för laget på det sättet som beskrivits i den tidigare forskningen, och individer ställs inte ensamma mot det andra laget, istället ställs de mot andra individer i dueller spelare emellan.

En av de diskurser som Pirinen menade var en av de vanligaste i sportjournalistikens bevakning av damidrott var jämställdhetsfrågan och problemen med de olika förutsättningar som män och kvinnor har. Varken i dam- eller herrmatchen belystes några bakgrunder till jämställdhetsproblem eller annat som kan räknas in i den här diskursen. Jag kunde inte heller se några förekomster av Separatism-diskursen.

Jag har även noterat att det inte förekommer så mycket bakgrundsinformation och kommentarer kring spelarna i de bägge matcherna. I och med det förekommer inga kommentarer om de kvinnliga spelarnas roller utanför sporten, så som det har visat sig i andra studier då de förutom idrottare porträtterats som exempelvis fruar eller mödrar, vilket kallats för en slags hus- och hemdiskurs. De kvinnliga utövarna i referatet som jag har undersökt framställs istället enbart i sin professionella roll som handbollsspelare på elitserie- och ibland också landslagsnivå och detsamma gäller herrarna. En möjlig förklaring till att det var tunt med bakgrundsinformation om spelarna, och även det faktum att det inte fanns någon jämställdhetsdiskurs och diskussion om det ämnet, kan vara sändningarnas utformning. Inhoppen i de så kallade "fönstren" är oftast en till två minuter långa, och då finns det kanske inte utrymme att mitt under brinnande match ta upp så mycket mer än det som sker just där och då på planen.

Förutom hus- och hemmönstret som forskarna Leah R. Vande Berg och Sarah Projansky såg i sin basketstudie så nämnde de även två andra teman, disciplinering och exiltillvaro, som jag inte heller har kunnat se några tendenser till i mitt material.

Sammanfattning

I materialet som presenterats i detta arbete kan man se ett förhållande där männen är överordnade kvinnorna och i de referat som analyserats förekommer en ideologi som reproducerar och förstärker den situationen. Det görs klara skillnader på (herr)handboll och *dam*handboll redan i inledningarna då det befästs att damhandboll är något som avviker från den manliga normen – handboll. Vidare i referaten så lyfts herrarna fram mycket positivare

och med maskulina ord som bekräftar fysik och taktiskt kunnande, något som inte görs i samma utsträckning i referatet från dammatchen. Det visar till viss del på den marginaliserings- och trivialiseringsdiskurs som diskuterats tidigare, och som även den befäster skillnaderna mellan dam- och herridrott med det senare som normen. Analysen av den lexikala stilen visar också konkret att det används olika ord i referaten, och att det till stor del är just dessa annorlunda ordval som skiljer och som därmed blir en slags ideologi som befäster skillnader mellan kvinnlig och manlig lagidrott.

Vad gäller implicit information, alltså mer eller mindre dolda meningar och värderingar, ser jag inga tydliga tecken på att det skulle skilja mellan de båda referaten. Det skulle kunna argumenteras för att den referent som bevakar dammatchen ser ned på damernas handboll eftersom att han som sagt använder andra ord än sin kollega, och också är mer kritisk. Min uppfattning är dock att det är en skillnad på att som han gör ge både negativ och positiv kritik och att som det visats exempel på i tidigare forskning, såga damidrotten av den orsaken att det är just damidrott.

De skillnader som upptäckts kan vara intressanta att se på utifrån begreppen om natur och kultur. Om man bortser från det jag redan talat om, hur referaten konsekvent använder begreppen "handboll" när herrar spelar och "damhandboll" när damer spelar så finns även andra skillnader som blir intressanta att se på med dessa glasögon. Både herrarna och damerna som berörs i referaten är handbollsspelare på elitnivå i Sverige, och därmed besitter de nödvändiga egenskaper för att lyckas med sporten, till exempel atletiska egenskaper och taktiskt kunnande. Därför är det intressant att se hur dessa egenskaper oftare tillskrivs männen än kvinnorna. Ser man vad som är naturligt så har ju som sagt båda grupperna dessa nödvändiga egenskaper eftersom de annars inte skulle kunna syssla med handboll på toppnivå. Kanske är det då kulturellt betingat att kvinnorna inte beskrivs på samma positiva sätt utifrån dessa egenskaper, fysik, taktiskt kunnande, logiskt tänkande etcetera är inte något som i vår kultur traditionellt är kvinnliga attribut och därför är det möjligt att detta avspeglas i referaten, medvetet eller ej. I ordvalen kan man kanske se en spegelbild av samhällets normer och könsstereotyper, kvinnor är vackra, feminina och sköna varelser – då står de i större utsträckning för fina passningar och vackra räddningar medan männen är logiskt tänkande, rationella och fysiska varelser som jobbar hårt och har tungt skytte. Men som jag nämnt förekommer en del "manliga" attribut som beskrivningar i

dammatchen också. Kanske blir det då en slags kollision när det kvinnliga tar sig in på en traditionellt manliga arena, som sporten ändå är, och därför blir det denna blandning i damreferatet som skiljer sig från herrmatchens referat.

Slutsats

De två undersökta referaten skiljer sig åt på några punkter. Huvuddragen som man kan hitta stöd för är en trivialiserings-/marginaliseringsdiskurs samt vad som av andra forskare i tidigare studier kallats för "ett förnekande av spel" i dammatchen.

Herrarna beskrivs i större utsträckning med fysiska och atletiska egenskaper, referenten i den matchen pratar mer om taktiska detaljer och så framställs spelarna och lagen väldigt positivt. Den klart övervägande delen av kritiken från referenten i herrmatchen är positiv, och istället för att rikta negativ kritik mot enskilda spelare framhäver han hellre en positiv motprestation av en annan spelare, till exempel framhålls en målvakts räddning snarare än en spelares miss. I dammatchen är kritiken jämnare fördelad mellan positiv och negativ, de beskrivs inte på samma atletiska sätt (även om sådana beskrivningar också förekommer), och det används mer estetiska termer (till exempel "vackert") för att beskriva prestationer och skeenden i damernas match.

Det ska dock poängteras att referaten på många punkter är väldigt lika varandra, bland annat beskrivs kvinnorna även de med atletiska termer och det förekommer försök till taktiska analyser även i damernas match. Referenten sågar inte heller damspelarna på något sätt, de får såväl positiv som negativ kritik. Det finns flera diskurser och teman från tidigare studier som jag inte funnit något stöd för i min undersökning.

Diskussion

Mycket av den tidigare forskningen om medias sportbevakning talar om olika slags diskurser där den gemensamma nämnaren är att det är män och det manliga idrottandet som är normen i media. Något som slår mig efter den här studien är att medierna kanske inte ska sträva efter att få sin dambevakning så lik herrbevakningen som möjligt. Det kanske är referaten från herridrott det är fel på när man hittar skillnader i bevakningen beroende på utövarnas kön. I min undersökning gestaltas männen i oerhört positiva termer medan referatet från dammatchen egentligen är mer neutralt och kanske bättre speglar vad som sker på planen. Vad jag däremot anser att man måste komma bort från är de delar där man använder vissa ord för att beskriva ett skeende i en dammatch och andra ord för att beskriva en liknande händelse hos herrarna, där stereotyper från samhället avspeglar sig i matchreferaten och befäster dessa föreställningar. För att konkretisera menar jag situationer där kvinnliga aktioner är vackra, och manliga snygga eller bra. Lösningen tror jag är enkel, mer forskning och mer uppmärksamhet för det här området så att det blir en medvetenhet bland sportjournalister för vad de egentligen säger, och hur det sägs, beroende på könet hos utövarna. Min egen högst personliga föreställning är att dessa skillnader jag upptäckt inte är något som referenterna medvetet spelar på, utan att det kan vara något slentrianmässigt som sker undermedvetet och just därför är synliggörandet viktigt för att skapa en medvetenhet om situationen.

Studien som jag gjort bygger på två olika referat från två olika matcher med två olika referenter vid mikrofonerna. Därför kan man inte dra några generella slutsatser kring hur direktrapporteringen i svensk sportmedia ser ut, inte ens kring hur Sveriges Radios referat ser ut. Underlaget är för tunt för att en hundra procentig sanning ska kunna presenteras. Det var dock inte heller syftet med studien, utan det var att belysa ett ganska okänt område, få en ökad förståelse och medvetenhet om situationen och förhoppningsvis också visa upp ett resultat som kan vara intressant och lärorikt för andra att ta del av, och det målet anser jag vara uppfyllt. Även om några generella slutsatser inte kan dras kan man se tendenser som även skulle kunna gälla i ett större sammanhang. I de två referat som jag har undersökt förekommer faktiskt de skillnaderna jag upptäckt, och det kan mycket väl visa sig vara skillnader som kan vara sanna även i andra fall.

Inför undersökningen hade jag blandade tankar kring vad jag skulle få för resultat. Å ena sidan ser jag Radiosporten på Sveriges Radio som en av de bästa och mest seriösa sportredaktionerna i landet och min förförståelse var att de tar damidrott på mycket större allvar än flera av deras konkurrenter inom svensk media, vilket talade för att de skulle vara så pass professionella i sin bevakning att man inte skulle märka några skillnader i referaten. Detta är också en av orsakerna till att jag tyckte det var extra intressant att välja att undersöka Sveriges Radio, eftersom de i mitt tycke ligger i framkant vad gäller att bevaka damidrott på ett bra sätt. Å andra sidan har jag redan innan studien tagit del av forskning, debattartiklar med mera som gjort gällande att sportbevakningen i Sverige inte är jämlik och rättvis, kvinnor och män behandlas inte på samma sätt, vilket då talade för att det fanns goda möjligheter att i referaten hitta skillnader i hur kvinnor och män framställs. Utan att gå in på det i detalj skulle jag vilja påstå att mitt resultat ligger någonstans mittemellan dessa två scenarion. Jag kunde se vissa skillnader, men samtidigt var det många saker som stämde överens mellan referaten, och jag tror att jag hade kunnat få fram större skillnader om jag valt att studera någon annan sportredaktion än Radiosportens.

Att jag kunde hitta både tydliga likheter och skillnader mellan referaten tror jag främst beror på två saker. Dels att Sveriges Radio som sagt tar damidrott seriösare än många andra, de ger den mer utrymme och har en erfarenhet av att bevaka såväl herr- som damidrott vilket gör att de, precis som med herrarna, kan leverera en bra direktrapportering till lyssnarna. Skillnaderna tror jag som sagt till stor del ligger i det undermedvetna, och orsaken till dem går att hitta i samhällets syn på könen. Vissa könsstereotyper och skillnader könen emellan som finns i samhället avspeglar sig i referaten, och därför tror jag att de här skillnaderna är något som lätt slinter med i direktsändningen, när det kanske inte finns så mycket tidsutrymme för att noggrant välja sina formuleringar och fundera över vilka signaler som vissa ordval sänder ut.

Något som är intressant att fundera vidare på är hur resultatet hade påverkats om jag hade valt att analysera två matcher som sänts i sin helhet i till exempel webbradion. Som det var nu sändes matcherna, som jag nämnt tidigare, i "fönster", korta inhopp på en till två minuter, vilket ger referenten ett begränsat utrymme. Under ett inhopp ska referenten dels berätta om vad som sker på planen just nu, men gärna också nämna vad som hänt sedan det senaste inhoppet från matchen och blanda ut det med kuriosa, matchanalyser med mera. I

en sändning som pågår oavbrutet från en match finns ett större utrymme för referenten att exempelvis utveckla tankegångar, ge fylligare bakgrundsinformation och komma med matchanalyser. Nu fanns det dock väldigt få, om ens någon, sådan match (som sändes i sin helhet på webben) att tillgå vilket naturligtvis påverkade urvalet. Den speciella sändningsformen med flera korta inlägg har säkert spelat in i det resultat som jag fått fram, en annan form hade nog bidragit till andra slutsatser och det kan vara bra att reflektera över.

Vidare forskning

För det första hade jag gärna sett studier liknande denna fast i större skala, där man har möjlighet att följa flera matcher under en längre tid, kanske kartlägga en referent som sänder både herr- och dammatcher för att på så vis kunna få resultat som kan generaliseras och bli mer av allmänna sanningar än vad mitt resultat kan bli.

Jag kan även se flera andra intressanta och tänkbara uppslag för hur man skulle kunna forska vidare på det här området. Nu har jag koncentrerat mig på lagidrott och närmare bestämt handboll och ett spännande alternativ hade varit att fokusera på andra sporter, kanske med inspiration från Pirinen och undersöka sporter som traditionellt varit väldigt tydligt dominerade av ett kön. Man skulle också kunna se på om det finns någon skillnad i bevakningen av herr- och damidrottare beroende på om det är lagidrotter eller individuella idrotter som avses.

En annan intressant utgångspunkt är att jämföra olika medietyper åt, för att se om det finns någon skillnad, och vad den i så fall är, mellan hur tidningar, TV och radio skildrar herr- respektive damidrott. På samma spår kan man även se vad som skiljer public service och de kommersiella aktörerna åt. Det skulle även vara intressant att se saker och ting ur ett mottagarperspektiv, alltså vad tittare, lyssnare och läsare tycker om sportbevakningen och vilka beståndsdelar som uppskattas av dem.

Reflexivitet

Jag är en stor konsument av sport i alla tänkbara medieformer och jag har även själv vid vissa tillfällen jobbat extra med sportjournalistik, dessa förutsättningar kan ha påverkat mig i mitt arbete eftersom att jag inte bara betraktar sportvärlden neutralt utifrån utan även kan sägas befinna mig i den och därmed vara en del av det område som jag undersöker. Att jag är kille i

20-årsåldern, uppväxt i Sverige och med ett intresse för såväl sport som journalistik och genusfrågor är också faktorer som omedvetet kan ha påverkat mig.

Referenser

Tryckta källor

- Berglez, P. (2000). Kritisk diskursanalys. I M. Ekström & L. Larsson (Red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap* (s 194-218). Lund: Studentlitteratur AB.
- Berglez, P. & Olausson, U. (2008). Kritisk diskursanalys. I M. Ekström (Red.), *Mediernas språk* (s 121-138). Malmö: Liber AB.
- Carlisle Duncan, M. & Hasbrook, C. A. (2002). Denial of power in televised women's sports. In S. Scraton & A. Flintoff (Eds.), *Gender and sport: a reader* (pp. 83-93). London: Routledge.
- Dahlén, P. (2008). *Sport och medier: en introduktion*. Kristiansand: IJ-forlaget.
- Koivula, N. (1999). *Gender in sport*. Diss. (sammanfattning) Stockholm: Univ..
- Larsson, L. (2000). Personliga intervjuer. I M. Ekström & L. Larsson (Red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap* (s 49-77). Lund: Studentlitteratur AB.
- Phillips, L. & Winther Jørgensen, M. (1999). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Pirinen, R. (2002). Catching up with men? Finnish newspaper coverage of women's entry into traditionally male sports. In S. Scraton & A. Flintoff (Eds.), *Gender and sport: a reader* (pp. 94-105). London: Routledge.

Elektroniska källor

- Bergström, K., Jönsson, F. & Magnusson, O. (2011, 7 juli). Bragd – då sågas de. *Aftonbladet*. Hämtad 2012-05-04 från <http://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/landslagsfotboll/masterskap/article13286856.ab>
- Laul, R. (2011, 7 juli). Laul: Har aldrig upplevt en lika feltajmad expert. *Aftonbladet*. Hämtad 2012-05-04 från <http://www.aftonbladet.se/sportbladet/kronikorer/robertlaul/article13286858.ab>
- Sveriges Radio. *Per Kahl, referent och reporter*. Hämtad 2012-05-04 från <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=4113&artikel=4471857>
- Sveriges Radio. *Paul Zyra, referent och reporter*. Hämtad 2012-05-04 från <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=4113&artikel=4471871>

Wiman, M. (2011, 9 juli). Botteninsats av "Tråkmark". *Sydsvenskan*. Hämtad 2012-05-04 från <http://www.sydsvenskan.se/sport/botteninsats-av-rdquotrakmarkquot/>

Muntliga källor

Kåmark, P. (2012-05-02). F.d. expertkommentator TV4 [telefonintervju].

Bilaga 1 - Transkription damhandboll

Transkription av sändningen från matchen mellan Lugi och Skövde den 19 februari 2012.

Refererat av Paul Zyra.

Tid i ljudklippet

Notering

Tid i matchen

0.00-01.51

Första inhoppet i sändningen

ca 9-11:e minuten

då byter vi sport det handlar nu om handboll i damernas elitserie så anses väl Sävehof som tämligen given serievinnare men laget förlorade senast för första gången på femton månader det var mot Lugi Lugi som är i elden idag igen i ett möte som handlar om att bli tvåa i serien så småningom Lugi ligger bäst till möter idag Skövde och det är Skövde som leder den här matchen efter snart tio minuters spel fem fyra leder västgötskorna med i en match där Lugi trots allt har haft fler avslut men där Therese Wislander den duktiga målvakten i Skövde via fyra räddningar har sett till alltså att det är ledning för bortalaget som nu kommer att släppa in ett mål därför att Therese Wallter kommer och blir väldigt fint inspelad utav Nathalie Hagman på linjen för Lugi och ställningen är därmed fem fem efter tio minuter lite hafsigt spel är det där Skövdespelarna ändå tycker jag såhär långt efter tio minuter har varit betydligt mer effektiva och effektivast har Malin Hanold varit när hon spelade på linjen som mittsexa nu så spelar hon vänsternia därför att nu har Caroline Friberg tidigare i Lugi tagit sig in och det spelar ingen roll för Hanold för att där tar hon sig igenom gör ett genombrott och så gör hon sitt fjärde mål vilket innebär att det är sex fem till bortalaget det skiljer mellan Lugi och Skövde fyra poäng inför den här matchen tjugosju har Lugi Skövde har tjugotre däremellan ligger Skuru på tjugofem skulle alltså Skövde vinna idag så blir det riktigt riktigt spännande om den här andraplatsen speciellt med tanke på att Skuru och Lugi möts i nästa omgång vi har alltså sex fem till bortalaget nu har vi spelat i elva minuter

01.51-03.01

Andra inhoppet

ca 17-18

den kommer ifrån Lund arenan där Lugis damer idag spelar i elitserien mot Skövde det har nu blivit åtta sex det är två måls ledning för Lugi som har fått bättre fart på fötterna vilket tvingar Skövdeförsvaret till att röra sig och ibland hinner dem inte med som till exempel nyss när Maria Adler gjorde sitt tredje mål för lundalaget fram till åtta sex sen har också målvakten i lugi Sanna Åstrand spelat upp sig bland annat så knep hon en straff från Linda

Cadario alldeles vackert nu har Cadario chansen att revanschera sig hon får dock nöja sig med ett frikast och dessutom passivitetsvarning så Skövde måste hitta på någonting Cadario går igenom mycket vackert så gör hon mål och dessutom så blir det en utvisning på Sabina Jacobsen landslagsspelaren i Lugi får väl sätta sig på bänken vi har spelat arton minuter åtta sju därmed till Lugi matchen är väldigt jämn men det känns ändå som att Lugi har den högsta högstanivån det gäller bara att få ut den åtta sju står det

03.01-04.50

Tredje inhoppet

ca 23-25

i handbollen är det ett antal godkända mål som det inte behöver ringas på det är nämligen tjugotre stycken vi talar om matchen mellan Lugi och Skövde i damernas elitserie det står tolv elva till Lugi och Skövde har gjort det senaste målet har ridit ut någorlunda en storm eftersom laget spelat i numerärt underläge i två minuter tolv elva det är precis så jämnt som det låter lite slarvigt spel från båda lagen mest kanske då utav Lugi som litar väldigt mycket på Maria Adler som snart måste få en chans i A-landslaget det är bara att konstatera att hon är en väldig kraft på vänsternio har gjort fem mål så här långt och i vissa matcher så gör hon ungefär vad som faller henne in nu passar hon bollen till Petra Skogsberg får tillbaks bollen och Lugi i anfall kommer till ett avslut nu där kommer Adler spelar bollen ut på kanten igen och det är en ganska dålig passning utav Adler så att ibland så gör hon vad som faller henne in på ett felaktigt sätt så nu får Skövde chansen till kvittering vi har sex minuter knappt det kvar utav halvleken så räddar Jessica Ryde som kommit in nu i Lugi målet ett skott ifrån Anna-Maria Johansson men inte bättre än att Skövde kan fortsätta anfallet dom passar på att göra ett byte Malin Hanold går och sätter sig och in kommer Malin Larsson som spelfördelare i mitten Skövde chans alltså till kvittering när det är fem minuter kvar och där kommer den Anna-Maria Johansson landslagsspelaren bryter sig igenom kvitterar tolv lika det är fem minuter kvar utav den första halvleken i detta toppmöte i damernas elitserie i handboll

04.50-06.54

Fjärde inhoppet

ca 29 till halvtid

(ohörbart) nere i Lund där Lugi klämmer dit ett mål det vill säga det är Maria Adler som gör sitt sjunde mål vi är bara i den första halvleken och gjort sju mål för detta Lugi som därmed går ifrån till sexton fjorton som blir till sexton femton för det blir en väldigt snabb replik där utav Skövde som reducerar till sexton femton när det återstår trettio sekunder utav halvleken målet av Lovisa Henriksson hennes andra för övrigt sexton femton alltså en jämn match jag tror att Lugi kommer att vinna det här jag baserar det uttalandet på att laget har

en lite bättre bänk fler spelare som kan göra det här lilla extra så ett avslut från kanten och bollen i mål förbi Therese Wislander och så blir det därmed sjutton femton och då är frågan om Skövde hinner på dom fem sekunder som är kvar ja visst gör dom Anna-Maria Johansson kan göra mål hon också minsann med sin vänsterslägga och då går signalen för den första halvleken sjutton sexton Johansson därmed uppe i sex mål Adler alltså sju stycken så att det är fler som kan klämma in bollar sjutton sexton jämn tillställning det här vi kan säga att den här matchen handlar väldigt mycket om att bli tvåa i tabellen Sävahof kommer väl att vinna även om laget förlorade senast så måste laget förlora två gånger till för att förstaplatsen i tabellen ska vara hotad när den här matchen och den uppe i Eslöv mellan Eslöv och Västerås är klar då återstår det för alla lag fyra matcher att spela om fyra omgångar alltså och sedan så blir det då val det första laget Sävahof får då välja först och det är ju förstås en fördel då att bli tvåa för då får lag nummer två en chans att välja det kommer inte det lag som blir fyra i tabellen att bli och just nu är det Skövde laget ligger under med ett mål sexton mot sjutton mot Lugj i Lund

HALVLEK TVÅ

06.54-08.27

Femte inhoppet

ca 37-38

tar vi oss till handbollen i Lund det är damernas elitserie jag sitter och tittar på Lugj tar emot Skövde det är ledning nu i den andra halvleken nitton sjutton matchen är trettiosju minuter gammal det var ett måls ledning för Lugj i paus laget har alltså ökat på det hela men stämningen ganska hög hos dom som håller i trumman som ni kanske hör i bakgrunden dom är nämligen från Skövde nu blev dom inte så glada för att där tappar Skövde bollen då ska ni också veta det att sju målskytten från den första halvleken Lugis Maria Adler precis lämnade banan gick ju ut i omklädningsrummet hon fick en smäll runt ögontrakten och ska väl ses om hoppas att hon kan komma tillbaka hon är ju viktig framförallt för Lugispelet här kommer Sabina Jakobsen för Lugj in har Maria Radermacher kommit också spelar hon tillbaka till Jakobsen och där är det mål det är tjugo sjutton och för första gången har Lugj en tremålsledning så nu är goda råd dyra för Skövde och då får inte Anna-Maria Johansson slänga bort bollen sådär som hon gör så att det blir ytterligare ett anfall här kommer Jakobsen med bollen ska hon göra ett mål till hoppar upp skjuter bollen och så räddar Wislander men då är det en knuff en väldigt ful knuff vill jag påstå precis i skottögonblicket ifrån Linda Cadario och det innebär att Cadario därmed får tillbringa dom närmaste två

minuterna utav spelet på bänken det är alltså tre måls ledning för Lugi har segerrycket kommit tjugo sjutton leder lundalaget med vi har spelat trettioåtta minuter

08.27-10.50

Sjätte inhoppet

ca 47-49

ja det är målsnålt i hockeyn men det är också målsnålt i handbollen relativt sett det var paussiffror mellan Lugi och Skövde i damernas elitserie sjutton sexton nu när vi har spelat i fyrtiosju minuter så är det tjugofyra nitton det är alltså sju tre i den andra halvleken till Lugi bara tre mål utav Skövde i den andra halvleken på drygt sjutton minuter inte undra på att Magnus Frisk den mångårige tränaren i Skövde tog en timeout efter fyrtiotvå minuter men sen dess har alltså laget bara gjort ett enda mål så att det där räcker inte riktigt bra försvarsspel då förstås utav Lugi också ganska bra anfallsspel en viss rörlighet trots alltså att Maria Adler inte längre finns på banan fick hon en smäll runt ögonen här blir det ett genombrott som slutar med att målvakten Therese Wislander gör en räddning utan att det blir straffkast som publiken vill ha så att det blir ett läge då för Skövde att putsa siffrorna skott utanför men det kommer att bli frikast för bortalaget Skövde som måste vinna den här matchen om laget ska ha en chans till andraplatsen det skiljer ju upp till Lugi fyra poäng och skulle Lugi vinna så är det sex poäng när det är åtta poäng kvar att spela om och då kan knappast Skövde bli tvåa utan det kommer stå mellan Lugi och Skuru som möts i nästa omgång om den där andraplatsen här blir det en snabb kontring utav Lugi men Petra Skogsberg får en ganska dålig passning utav målvakten Sanna Åstrand så att hon får backa hemåt och inte kan springa mot målet det här skadan på Maria Adler jag vet inte hur pass allvarlig den är men det har naturligtvis gjort att Lugi har fått disponera om anfallet ganska mycket och nu kan man se Nathalie Hagman spela mittnia en ganska ovanlig position för henne men det blir bra ändå därför att hennes ersättare på högerkanten Hanna Ringdahl vinklar in bollen i mål och ställningen är därmed tjugofem nitton det är sex måls ledning och så tappar dessutom Skövde bollen en nästan katastrofal andra halvlek utav västgötskorna gör att jag kan redan nu utgå från att Lugi kommer vinna det hela leder sex mål tjugofem nitton det är elva minuter kvar att spela

10.50-12.04

Sjunde inhoppet

ca 29 till matchens slut

ja det får man ju säga därför att det här kommer Lugi att vinna även om Skövde får tillåts putsa siffrorna å det vådligaste på slutet dom gjorde nämligen på tjugo minuter bara fyra mål men nu så har det varit nästan plösen ur och på resultattavlan så ser det ju ganska jämnt

ut trettio tjugosju men då ska ni veta att Lugi ledde med tjugonio tjuget och sen dess har laget alltså bara gjort ett enda mål och dom fortsätter att tappa bollen eller trampa över så att den här matchen skulle kunna sluta med trettio mål mot tjuget för nu börjar sista anfallet för Skövde som gör mål ja visst trettio tjuget fint inspel där till Malin Larsson som gör sitt fjärde mål och därmed är det just trettio tjuget och det blir också slutresultatet grattis Lugi har besegrat Skövde och tar ett fast grepp om andraplatsen i damernas elitserie i handboll

Bilaga 2 - Transkription herrhandboll

Transkription av sändningen från matchen mellan Sävehof och Malmö den 8 mars 2012.

Refererat av Per Kahl.

Tid i ljudklippet

Notering

Tid i matchen

00.02-01.28

Första inhoppet

ca 12.30-13.46

och mötet i herrarnas elitserie mellan Sävehof och Malmö som spelas i Partille och det har gått tolv tolv och en halv minut och det är Sävehof som leder med tre bollar sex tre men så såg det inte ut från början därför att det var Malmö som kopplade ett väldigt klart tidigt grepp om den här matchen och ledde med två noll och tre ett men efter det så har Sävehof gjort två noterbara förändringar dels plockade man bort Niclas Barud som offensiv mittsexa och satte in Erik Fritzson istället Erik Fritzson som ju ni alla känner sen tidigare säsonger som har fått väldigt lite speltid i Sävehof den här säsongen eftersom att han är ju så att säga på väg att fasa ut sig själv ur det här laget och det ska ju vara Barud och Nielsen Nielsen är skadad nu som står för speltiden där Fritzson ska ju sluta efter den här säsongen han lyckades få tag i inspelen och har varit i princip felfri var avsedd att göra mål det var en av anledningarna till att Sävehof kom igång den andra var att Malmö blev mera slarviga i sitt skytte vilket ledde till att Sävehof tidigt fick komma på kontringspel och så vände dom där tre ett den klara ledning som Malmö hade i inledningen utav matchen och plötsligt så är det alltså Sävehof nu som leder med sex tre och det är alldeles uppenbart att det istället är Malmö som har problem med att lösa uppgifterna och nu gör Sävehof mål igen och då är det båda faktorerna på en gång det är dels kontrung men trots att det är kontrung så är det Erik Fritzson som är först framme och gör målet och ökar Sävehofs ledning till sju tre det har gått tretton minuter och fyrtiosex sekunder

01.29-03.37

Andra inhoppet

ca 22-24

elitseriehandboll då ifrån Partille och matchen mellan Sävehof och Malmö där Sävehof fortsätter att vara laget som för matchen leder nu med tretton åtta efter att Emil Berggren gjort dom två senaste Sävehofmålen det har gått tjugotvå minuter och tjugo sekunder och visat prov på att Sävehof inte bara har det där spelet där man spelar runt bollen och så småningom försöker hitta in till linjen eller komma på genombrott utan att det faktiskt också finns skyttekapacitet hos regerande svenska mästaren nu räddar Sävehofförsvaret blockerar

ner ett Malmöskott men så får Tobias Johansson bollen på fötterna när han ska försöka sätta igång kontringen och då får Malmö behålla anfallet men å andra sidan så blockerar Sävehof ner skottet igen genom Fredrik Larsson när Mattias Thynell försöker avsluta och Malmö har fått allt svårare från att i den absoluta matchinledningen fått sina mål ganska enkelt så har det blivit mycket besvärligare för Malmö att göra mål dels är Thomas Forsberg bra i Sävehofmålet men framförallt så är Sävehofs försvarsspel mycket bättre än vad de har varit innan och det har också skapat kontringar nu skjuter Pape Granvig den vänsterhänte niometaren hos Malmö utanför kommer Sävehof på rask kontring bollen fram till Berggren som inte lobbar över Stephen Nielsen i målet utan Nielsen hinner springa ikapp lobben och plocka upp den på mållinjen kommer Malmö igen i ett snabbt anfall den gången gör han inget misstag Pape Granvig när han går upp ifrån nio meter och med ganska bra häng utan att överhuvudtaget fästa nåt avseende vid vart hans lagkamrater var på väg bara hoppar upp över Sävehofsförsvaret och så skjuter han ner bollen i hörnet hos målvakten Thomas Forsberg i Sävehofmålet och så har vi en reducering till tretton nio Sävehof som för dagen saknar sin spelförare normalt Michael Apelgren det har inte märkts så värst mycket än så länge Malmö har ju skador men de är gamla och de är kända allihopa och det mest kostbara för Malmö är att man bara har en mittsexa i Mirsad Pecikoza det finns ju ingen ersättare till honom i den positionen vilket ju gör att han får jobba ganska hårt tretton nio står det tjugofyra minuter spelade

03.38-05.56

Tredje inhoppet

ca 29.45 till halvtid

i Partille så står det sjutton tretton när det bara är tio sekunder kvar av den första halvleken mellan Sävehof och Malmö och Malmö har kommit lite närmare här under de senaste minuterna framförallt har de gjort det genom ett antal kontringar utav Hampus Svännel han gjorde två mål han missade också vid två tillfällen eller rättare sagt det är synd att säga att han missa därför att den frie Svännel som har varit väldigt pigg och som har brutit Sävehofanfall och själv skapat sig de där kontringslägena fyra stycken fick han inom loppet av kanske två två och en halv minut de två första satte han de två andra räddade Thomas Forsberg och det var nästan skoj att se sista läget när Svännel kom och försökte sig på någon annan alternativ och Forsberg slängde upp vänsterbenet ganska högt till vänster om sig och räddade det skottet då fick man en känsla av vilket övertag Sävehofmålvakten i det läget hade skaffat sig på Malmöspelaren och Sävehof har överhuvudtaget skaffat sig ett ganska

stort övertag på Malmö här i den första halvleken leder alltså med arton tretton det som är roligt att se är att Erik Fritzon den gamle får man kalla honom så född nittonhundraåttioett i Sävehof nästan ser ut som i fornstora dar det påminner om Sävehof för kanske två år sen när väldigt mycket handlade om att spela in bollen till Erik Fritzon på linjen och det har man lyckats riktigt bra med den här matchen det har ju inte varit så mycket av den varan under den här säsongen av den enkla anledningen att Erik Fritzon som jag sa tidigare är på väg att fasa ut lite grann och ju ska sluta efter den här säsongen och att Sävehof har två andra unga linjespelare i Jesper Nielsen skadad för dagen och Niclas Barud som tar den rollen istället Malmö började matchen riktigt bra då framförallt genom tungt skytte av Mattias Pape Granvig men har kört fast i Sävehofförsvaret ganska fort gjorde man det det tog väl en sex sju minuter innan Sävehof började få kontroll på Malmös anfallsspel och det har varit lite stereotyp och lite besvärligt Kasper Olsen niometare högerhänt sådan hos Malmö har gjort två mål och vid något tillfälle visat på sin förmåga att hitta luckor och öppningar men som sagt Malmö har lite att fundera på där i omklädningsrummet där man nu befinner sig eftersom att det är paus det här är ju annars elitseriens två formstarkaste lag för gör man en tabell med start efter em uppehållet i början utav februari månad så är det just Malmö och Sävehof som har mäktat med att ta fjorton poäng på den perioden och således är efter em bäst i Sverige och bäst idag Sävehof leder med arton tretton i paus

HALVLEK TVÅ

05.57-06.37

Fjärde inhoppet

ca 39-40

och i handbollen i Partille så står det tjugo nitton nu mellan Sävehof och Malmö efter att Malmö gjort en mycket bra öppning av den andra halvleken dom har fått ordning på sitt försvarsspel framförallt stänger man av Erik Fritzon så att Sävehof inte hittar in med bollen till honom och så har Malmö kontrat och gått ikapp från arton tretton i paus till tjugo nitton nu alltså och Malmö kunde faktiskt varit ända ikapp om det inte hade varit för att Thomas Forsberg hade ett sånt övertag på Rasmus Skram som han har Skram har behövt fyra kontringsförsök till att göra två mål och det är inte likt den duktige danske kantspelaren hos Malmö tjugo nitton tio minuter spelade Sävehof har precis haft en timeout och går nu till anfall igen men Malmö är ikapp

06.38-09.02

Femte inhoppet

ca 14-16.30

från Partille och elitseriemötet mellan Sävehof och Malmö där Sävehof leder med tjugofyra tjugotvå fjorton minuter och tretton sekunder in på den andra halvleken Emil Berggren precis målskytt hans sjätte mål för dagen men Malmö tog ju alltså ikapp från underläge arton tretton i paus till att ha varit ett mål ifrån som närmast och Malmö just nu i ytterligare en minut och tretton sekunder dessutom i numerärt överläge eftersom att en Sävehofspelare är utvisad och då reducerar Malmö genom Mattias Thynell det är hans blott andra mål för dagen och vi har då tjugofyra tjugotre när Sävehof anfaller igen och Malmö har fått en helt annan ordning på sitt defensiva arbete här i den andra halvleken än vad man hade i första när Erik Fritzon linjespelaren i Sävehof skördade stora triumfer tog i princip emot varenda inspel han fick och Malmö kom ingenstans den första tendensen till att Malmös försvarsspel hade blivit bättre var att dom just stoppade inspelen till Fritzon och sen har dom dessutom kämpat väl och lyckats stänga undan ifrån skottmöjligheter från Sävehofs sida Pape Granvig och Pecikoza där i mitten gör ett stort arbete i Malmöförsvaret Sävehof i fortsatt anfall tjugofyra sekunder kvar på utvisningen när Emil Berggren skjuter igen och nu börjar han bli betydelsefull därför att det där skottet sitter som en raket i princip i nätmaskorna bakom Stephen Nielsen i Malmömålet och då är det två måls ledning för Sävehof igen och snart är utvisningen dessutom avklarad och Sävehof fulltaligt och då räddar Thomas Forsberg när Pecikoza blir frispelad inne på linjen det är en riktigt snygg inspelning till honom från Pape Granvig tror jag det är som slänger in den men Pecikoza när han får bollen där inne och ska avsluta så sätter Thomas Forsberg upp vänsterbenet Thomas Forsberg i Sävehofmålet som har varit riktigt bra för övrigt och så räddar han den bollen och då är det två måls ledning för Sävehof Sävehof dessutom fullt lag och Sävehof i anfall Emil Berggren med bollen spelar över den till Tobias Albrechtson på andra sidan tillbaka till Berggren i mitten som skjuter igen han skjuter dolt bakom Malmöförsvarens utan att gå upp ifrån marken ett snärtigt skott nere hos Stephen Nielsen vid den högra stolpen Nielsen ser aldrig den bollen förrän den är i jämnhöjd med honom lovar jag er och då är det svårt att rädda och nu leder Sävehof med tre mål igen tjugosex tjugotre sexton och en halv minut spelat

09.03-10.17

Sjätte inhoppet

ca 22-23

i Partille i elitseriehandbollen mellan Sävehof och Malmö så har vi nu tjugonio tjugofem

ledning för Sävehof det var Erik Fritzon's tionde mål för dagen och han gjorde det på retur efter att inhoppade Malmö målvakten Oscar Jensen räddat ett avslut ifrån ifrån Sävehof och nu kommer det ett kontringsläge för Robert Johansson men då räddar han igen Oscar Jensen visserligen får Sävehof behålla bollen men då sitter det en skadad Malmöspelare och dessutom Sävehofs målvakt Thomas Forsberg bredvid varandra i målgården där hos Sävehof men Forsberg är det väl inget fel på nej han reser sig upp det är inget större fel på Christoffer Geissler heller utan han kommer upp på fötterna och så kan man fortsätta spela igen då Malmö har alltså bytt målvakt och satt in Oscar Jensen Stephen Nielsen hade ingen större framgång och det gäller väl att försöka få tillbaka det momentum försvarsmässigt som Malmö hade i inledningen här utav halvleken då man knappade in och nästintill gick ikapp i den här matchen ikapp kom man aldrig men ett mål ifrån har man kommit som bäst men nu har ju då Sävehof skaffat sig en liten lucka igen i form utav en fyramålsledning återstår att se om dom kan hålla fast vid den det är strax sju minuter kvar att spela i Partille tjugonio för Sävehof tjugofem för Malmö är siffrorna på tavlan

10.18-12.41

Sjunde inhoppet

ca 28 till matchens slut

där det är mindre än två minuter kvar att spela nu och Sävehof kommer att vinna emot Malmö ställningen är nämligen trettiofyra tjugosex Sävehof har ryckt ifrån igen och anledningen till det är att jag får en känsla av att Malmös trupp är lite kortare än Sävehofs och då talar jag inte om kroppslängd utan jag talar om att antal spelare som fortfarande har kraft och ork kvar till att prestera sitt bästa när det återstår runt tio minuter av en match är färre eller helt enkelt antalet spelare som håller tillräckligt hög nivå hos Malmö är färre än vad det är hos Sävehof och därför så orkar inte Malmö riktigt exempelvis inledningsvis väldigt duktiga Matias Pape Granvig har här under senare delen av den andra halvleken bara spelat försvarsspel och inte orkat hänga med i det offensiva arbetet och då har Fredrik Lindahl fått spela högernia istället och det har väl kanske inte riktigt varit optimalt för Malmö som försökte komma tillbaka in i den här matchen genom att byta in Oscar Jensen i målet men det där fungerade ju en liten stund därför att han var ett litet ställe till med mycket besvär för Sävehof under en liten period efter det han hade kommit in men Sävehof hittade hela tiden lösningar om Erik Fritzon har varit den främste figuren i Sävehof offensivt från det att han kom in i anfallsspelet efter ungefär fem tio minuters spel så har Emil Berggren till exempel här i andra halvlek gjort avgörande och viktiga mål i lägen när det har behövts och

när Malmö var på väg att gå tillbaka i matchen efter att Malmö hade hämtat upp och bara var ett mål ifrån så var till exempel kantspelaren Victor Fridén alldeles ofelbar i ett antal lägen och hade stor betydelse och så har Tomas Forsberg i målet hos Sävehof också varit riktigt duktig här i den andra halvleken där har ni några av förklaringarna till att Sävehof kommer att vinna den här matchen dom inte bara kommer att vinna den dom har vunnit den därför att där går slutsignalen sista målet gjorde Malmö på kontring genom Christoffer Geissler hans första mål i matchen för övrigt men Sävehof har vunnit med trettiofyra tjugosju och därmed närmat sig Ystad och Guif i toppen på elitserietabellen Malmö behöver fortfarande om jag har räknat rätt i hastigheten en poäng till för att vara hundra procentigt säkra på att gå till slutspel jag tror inte dom behöver oroa sig så speciellt mycket över det faktiskt Sävehof trettiofyra Malmö tjugosju det är slut i Partille

Bilaga 3 - Intervju Pontus Kåmark

Telefonintervju med Pontus Kåmark, f.d. expertkommentator i fotboll hos TV4, 2012-05-02.

Intervjun finns på bifogad CD-skiva.

Bilaga 4 - Gestaltning

Gestaltningen finns på bifogad CD-skiva.